

április 29.

FŐKIADÓHIVATAL (UCCA) 49. SZÉCHENYI SÁNDOR RT. CA. 34. SZÁM. SZÉCHENYI SÁNDOR RT. CA. 34. SZÁM. SZÉCHENYI SÁNDOR RT. CA. 34. SZÁM.

... Nap u. 1. 2475—a

... kukorica-vancsak gép-hajtásra egy-átó elevátoros... 2475—a

... József, Szé-... szám. 440-a

... 2461—a

... 446-a

... 443—b

... 439—a

... 2415-d

... 2384-d

... 433—d

... 434-d

... 433—d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

... 434-d

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHORA 3 PÉNGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELESEL MINDEN NAP. KIADÓ: A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ: FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

A nagy mocsár

Abban az országban, ahol gyakran sutognak, sok a panama. Minél többen sutognak, annál nagyobb és büzősebb a panama-mocsár. Sutogni pedig legfőként csak azokban az országokban szoktak, ahol az erőszak lakatai pántolják le a sajtó és a közvélemény száját. Ha valahol nem beszélhetnek szabadon, ha valahol a törvények szigorubbak a szólási és sajtószabadsággal szemben, mint kellene, ott rendkívül alkalmas a talaj a lopásra, a panamázásra, a könnyű és könnyelmű pénzszerzés százegegyébe változtatásra. Ahol a sajtó szabad s ahol szabad a szó, ott ijedten lapul meg minden aljasság, minden bűn, ott nem virágozik a panama. Abban az országban, ahol szóval és írással szabad és lehet kritizálni, ahol az ellenőrzés vakító reflektorfényét rá szabad vetíteni a legsötétebb zugokra is, ott százszor kockázatosabb a köz kárára jó zsíros panama üzleteket szerezni, mint azokban az országokban, ahol az újságíróknak majdnem jobban kell vigyázni a bokájára, mint a gonosztevőknek.

Magyarország helyzete ebből a szempontból nagyon szomorú. A magyar sajtó jog, különösen pedig azok a toldalékok, amelyeket a reakció utolsó tíz esztendejében kalapáltak bele, szinte elviselhetetlen fékeket jelentenek a szabad újságírás számára. — De tulmenően a sajtójog retrográd intézkedése, a keresztény kurzus tíz éve alatt az egymást váltogató kormányok szinte versenyeztek abban, hogy kivételes rendletekkel még jobban megnyomorítsák az újságírói toll szabad szárnyalását. Így aztán az elmúlt évek során igen gyakran valóságos komikumba fulladt, hogy gyilkosok és egyéb szegénylegények a vádlottak padjára ültethettek olyan tisztességes és önzetlen publicistákat, akik alig követtek el egyebet, mint hogy kritikával kísérték a büntetett előéletű Bayard-lovagok szereplését.

Ilyen viszonyok között a korrupció miazmái dus termő talajra találtak a magyar életben. A hatóságok, a rendőrség, a csendőrség és a bíróságok hiába igyekeztek üldözni a bűnt, nem végezhettek teljes sikerű munkát, mert legjelentékenyebb segítőtársuk, a magyar sajtó egyrészt meg volt bénítva, másrészt meg volt félműve. A korrupció pedig éppenséggel nem szemérmes s azt a kétségbeejtő óvatosságot, amelyet az újságíró önmagára kell, hogy kényszerítsen, azzal honoralta, hogy tovább burjánzott és mármár körülnyaldosta azokat a szigeteket is, amelyekről valaha azt hittük, hogy hozzáférhetetlenek a bűn számára. A korrupció nagy kerítő, ha nem lát maga előtt merev és fenyegető gátakat, akkor beszívárogo a legkeskenyebb réseken is és elsodor mindent, megrág és felőröl mindent, amit utjában talál. Azon pedig igazán nem lehet csodálkozni, hogy az újságíró lassanként elgyávul, visszahúzódik, hisztérikusan ideges lesz és felad olyan pozíciókat, amelyek a zsurnalisztának a legfontosabb őrhelyei. Utóvégre nem lehet azt követelni senki emberfiától, hogy nap-nap után vásárra vigye a bőrét és századszor is nekimenjen a falnak, ha már kilencvenkilenszer betörte rajta a fejét.

Magyarországon sokat, tragikusan sokat sutogtak az utóbbi esztendőben. — Imitt-amott felfakad ugyan egy-egy túlerőtelvény, amelynek szennye viszszavonhatatlanul előnti a lapok hasábjait. De a közvélemény fantáziája szabadon csapong és a krajcáros gondokkal csapongó Névtelen Adófizető a végtelenségig elkeseredve sutogja legszűkebb környezetében: csak ennyi volt?

Egy uralmi rendszer, amelynek nincsennek takargatni valói, amely azt hihetetlenül, hogy bátran, felemelt fővel ki mer állni a nap alá, az nem tűrheti a sutogást. A sutogás megszüntetésének pedig csupán egyetlen orvosszere van: a teljes sajtó- és szólásszabadság. Nagyon szeretnénk már tudni, hogy a magyar

reakció vajjon mikor szánja el magát azoknak a bilincseknek lefűrészelésére, amelyek ma a magyar politikuskok száján és a magyar újságírók tollán csörögnek?

Összeférhetetlenségi törvényt, szabadságjogokat, közéleti tisztességet és takarékoskosságot sürget az ellenzék a költségvetési vitában

Budapest, április 29. A képviselőház mai ülésén megkezdte az 1930—31. évi állami költségvetésének tárgyalását. Temesváry Imre előadó után Farkas István jelenti ki, hogy költségvetés azt az egyoldalúságot tükrözi vissza, amely tíz év óta tönkreteszi az ipart és a kereskedelmet. A költségvetésben nagy esélyes lehetett volna elérhető, ha a kormány átfogó gazdasági politikát követ. A bürokrácia fenntartásának összege egyre emelkedik.

Az adó fejenként 112 pengő, ebből közvetett adó 18 pengő. Az államnak nincs egy szava és egy fillére se a munkanélküliek részére.

a kisipar tönkre megy, a pusztulás egyre nagyobb lesz és a kormány úgy tesz, mintha nem venne észre semmit.

Ezzel szemben a másik oldalon egyre jobban burjánzik a panama.

Ezzel magyarázható az a katonai visszafelé, melyről most írnak a lapok. A tyúkkölesönökről és a kórházi ügyekről beszélt.

A protekcionizmus és a korrupció a közélet egész területén uralkodik.

A sajtót guzba kötötték, a miniszterelnöki sajtóiroda minduntalan rátelefonál a lapokra és azok a lapok, amelyek nem deferálnak, nem tömiénezik a kormányt, ki vannak téve a sajtópereknek és az üldözéseknek. Tiltakozom a május elseji munkásságünnep betöltése miatt.

Bethlen miniszterelnök: Bejelentették a vörös májst.

Malasits Géza: Dehogy jelentették be! Az ön rendőrségi jelentést jelentett!

Bethlen miniszterelnök: Moszkvában jelentették be. Maguk is nagyon jól tudják, sőt talán még jobban. (Zaj a szocialistáknál.)

Farkas István: Ez a kormányzati rendszer kitermeli a bolszevizmust antidemokratikus politikájával.

Új földreformra van szükség

Ne fájjon a magyar államnak azért a fele, hogy az optánsperekkel a nagybirtokosokat kártalanítsa, hanem törődjenek a szegény magyar földművesekkel.

Titkos választójogot, új választást, új parlamentet, szabadságjogokat!

Határozati javaslatot nyújt be, a munkanélküliség esetére szülő biztosításról, az általános titkos választójogról.

Neubauer Ferenc állami kölcsön felvételét sürgeti a gazdasági élet talpraállítása érdekében.

Reischl Richárd a következő szónok. Nincs abban a helyzetben, hogy elfogadhassa a költségvetést, egyedül azért, mert az 5 százalékos redukciót nem tudták keresztülvinni. Öröndetes, hogy Gömbös honvédelmi miniszter ilyen erőlyesen nyult ehhez az ügyhöz. Nem fog ártani a tisztikar tekintélyének, ha kitaszítja azokat, akik panamáztak. Mi

terradalmi megmozdulástól félünk, a nép hangulata egyre rosszabb.

az összeférhetlenségi törvényt még ebben az évben nyújtsa be.

A községek a tanítókat és kántorokat sem tudják fizetni, olyan rossz már a helyzet.

Helyes volna a képviselői fizetéseket 10 százalékkal leszállítani.

Helytelen, hogy Magyarországon olyan nagy arányokat öltött az ingyenes utazás. Magyarországon ma a szabadijegyek országa.

A balatoni propaganda érdekében szól. Nem új fürdőépítkezésekre van szükség, hanem a régi fürdőtelepeket kell fejleszteni.

Friedrich István: Lillafüredet kellett volna a Balatonhoz fejleszteni.

Reischl Richárd határozati javaslatot nyújt be, hogy

azokat, akik tíz napnál tovább külföldi tartózkodásra utaznak, valamilyen adóval sújtsák

és ezt az összeget a magyar fürdő propaganda céljaira fordítsák.

A képviselők között vannak számosan akik a Házat egyáltalán nem látogatják. Határozati javaslatot terjeszt be, hogy a házszabályokat olyan módon vegyék revízió alá, hogy az ilyen képviselő ellen erőlyesen léphessen fel a Ház elnöksége és

ezeket a képviselőket kizárhassa.

A költségvetésben a kiszállások terén nagy megtakarításokat lehet eszközölni.

Sokallja az egyetemi tanárok számát is. Beszéde végén kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el.

A következő felszólaló Grieger Miklós: Nálunk a költségvetésben a pazarlásra való hajlandóság évtizedek óta meggyökeresedett. A B-lista alapján nyomorba döntöttünk egy államot, de nyomban megindult az új kinevezések sorozata. Mi ahelyett, hogy a kiadásaink csökkentésére törekedünk volna,

a bevételek fokozásában kerestük az orvoslást, ami gazdasági helyzetünk romlásának egyik lényeges oka volt.

Van-e szükség 18 politikai államtitkára és 29 főispánra, mikor a kormány szolgált precedenssel, hogy egy emberre három törvény-

A csendőrségen egy főszámvevőt, Győrben és Komáromban állítólag két századost vettek őrizetbe panamák miatt

Budapest, április 29. A hamis katonai szállítási igazolványok ügye érdekében bonyolódik és az újabb nyomozás során olyan adatok derültek ki a közel két év óta húzódo manipulációkról, hogy a nyomozást ki kellett terjeszteni. A katonai és a polgári hatóság újult erővel folytatja a bűnügy teljes kibogozását.

Az újabb fejlemények sürgősségé tettek, hogy Lühndorf Ferenet a honvédegyészség is kihallgassa az ügyben.

hatóságot bízott.

Amikor a hadirokkantokról, hadiárvaokról és hadiözvegyekről nem történt gondoskodás, amikor a hadikölesönök valorizációjára nem adtak fedezetet, amikor a középosztály lerongyolódott, a mezőgazdaság válsággal küzd, a kisbirtok fuldoklik az adósságokban, a falu szegény népe inséges napokat él, a munkásság nyomorog, az önálló kisiparosok ezrével lesznek proletárokká és számtalan családban a gyermekek kenyeret kérnek, de nincs, aki adjon nekik, akkor

ennek a szegény koldus országnak az intőzői csak egy elvet követnieinek, hogy az állam pénze szent,

amelynek minden filléréhez vér és verejték tapad. Nemcsak a millió pengőket, de a filléreket is csak indokolt esetben szabad kiadni. Ma Magyarországon a hivatalos fény éppen igen nagy a hivatalos árnyék.

A költségvetést a jobb jövő reményében fogadja.

Szünet után Horváth Mihály hivatkozott arra, hogy az illetékesek nem látták előre a bekövetkező gazdasági válságot és

egyes intézményeket túlméreteztek

A vallás és közoktatásügyi miniszter politikai helyteleníti. Az iskolai népoktatás jó, de a felsőiskolai oktatás Nagymagyarország számára van méretezve. Emilités tesz arról az ellenzéki mozgalomról, amely a kisgazdák körében észlelhető, igen nagy örömmel látta ha

Nagyatádi programját

fűznék ki célul maguk elé. Helyteleníti azt a módszert, amellyel a külföldi borházakat létesítették. A költségvetést nem fogadja el.

Tóth Pál az orvosok nehéz helyzetéről beszélt. Denez Ákos a mezőgazdaság válságával foglalkozott.

Ezután az elnök napirendi indítványt tesz, hogy a legközelebbi ülést holnap tartásák, a mai napirenddel.

A holnapi ülésre egyébként kilenc interpellációt jegyeztek be.

Az ülés délután 6 órakor véget ért.

Most már tisztán áll a hatóságok előtt a Lühndorf-ügy teljes háttere. Lühndorf 1928-ban a dr. Topták és Koráb cég alkalmazottja volt. Ez a cég katonai alakulatok részére terményt és takarmányt szállított. Lühndorf a cég egyik tulajdonosának, Koráb Antalnak kíséretében 1928 júliusában fölkereste a győri és a

komáromi tüérozstagok gazdasági főnökeit és jelen volt, amikor Koráb Antal tárgyalta velük. Koráb mind a két gazdasági hivatali főnöktől azt kérte, hogy állítsanak ki részére elismervényt olyan szállítások nyugtázásáról, amelyek még nem történtek meg, de Koráb állítása szerint uton vannak.

Két elismervény alapján a cég a székesfehérvári 2. honvéd dandárparancsnoknál felvette a pénzt. Utóbb a cég fizetési nehézségeibe került. A társas cég és alkalmazottja, Lühhndorf Ferenc között megállapodás jött létre, hogy a szállításokat Lühhndorf fogja végezni és magára vállalja a már kifizetett s a teljesen még le nem szállított árunak utólagos átadását. Ezért a cégtulajdonosok felajánlották Lühhndorf számára Erdén egy 9 holdas szőlőbirtokot tehermentesen. Lühhndorf abban a meggyőződésben élt, hogy a győri és a komáromi tüérozstagok gazdasági főnökeit súlyosabb kellemtelenségtől mentesítette, tehát ezek neki lekötözöttjei és amikor pénzzavarba jutott, megkérte őket arra, hogy neki is adjanak elismervényt olyan szállításokról, amik még nem történtek meg.

Ezt a kérését teljesítették is. Először kétszer 6000 pengőről szóló elismervényt kapott, azután az összegek állandóan növekedtek és manipulációit Budapestre is kiterjesztette. Egy év óta a fővárosban és a vidéken már rendszeresen kapta és számoltatta le ezeket a hamis szállítási igazolványokat, amelyeknek az elhelyezése körül

rengeteg ügynök dolgozott és nyílt piaca volt a leszámítolásra kerülő hamis igazolványoknak.

829,000 pengő értékű hamis szállítási igazolvány

van forgalomban. Az 1929 júliusa óta forgalomba került szállítási igazolványok vannak még rendezetlenül. Lühhndorf azt állítja, hogy igen nagy árat fizetett a leszámítolásokért és közvetítésekért, szerte

átlag 25 százalékot fizetett egy-egy hamis igazolvány értékesítéséért.

Előfordult azonban olyan eset is, hogy sokkal súlyosabb áldozatot is kellett hoznia azért, hogy a hamis szállítási igazolványért pénzt kaphasson. Az egyik banknál például, ahol közel 400,000 pengő értékű hamis szállítási igazolványt számoltattott le, a nagy angazsmánok következtében kikötötték, hogy jelentős összegről szóló dollárárfolyamu életbiztosítást kössön, ezenkívül biztosítékul kötelezték arra, hogy 2000 darab részvényt vásároljon meg összesen 40,000 pengő értékben és ezek a részvények a banknál voltak letétbe helyezve fedezetül.

A következő pénztételekkel és cégekkel állott összeköttetésben:

Budapesti Iparbank (12,000 pengő); Magyar Jelzáloghitelbank (21,000 pengő); Fabank (350,000 pengő); Községi Takarékpénztár (76,000 pengő); Hazai Áruhittel Intézet (51,000 pengő); Redlich Kornél és Társa (94,000 pengő); Hazai Bank (203,000 pengő); Herzog M. L. és Társa (204,000 pengő); Vitis Alstok és Székely dr. cég (45,000 pengő); Strauss Lajos és Fia (70,000 pengő); Belvárosi Takarékpénztár (97,000 pengő); Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank Berliini téri fiókja (45,000 pengő); Üszögi Gross Imre dr. (97,000 pengő).

A felsorolt összegek jórésze rendezve, a fennmaradt rendezetlen tartozás, mint említettük, 829,000 pengő. Érdekes, hogy

1929 július 1-én már vizsgálat indult ebben az ügyben

és érthetetlen módon akkor homályban maradtak a bünygy részletei.

Lühhndorf ugyanis a Hazai Áruhittel-intézetnél elhelyezett egy 50,000 pengőről szóló szállítási elismervényt. A vizsgálatot lefolytatták és csak azt tiszták, hogy

miért Lühhndorfot vásároltak, de a szállítási igazolvány hitelességének a megállapítására a vizsgálat nem terjedt ki, miután fel sem tételezték, hogy azt hamisan állították ki.

A 829,000 pengős károsodás minden bizonytalansággal nem terheli az államkincstárt, miután hasonló ügyben már döntést hozott a Kuria. A mostani bünygygel azonos volt a Szász Elek volt rendőrkapitány ügye s akkor a Kuria kimondotta, hogyha közhivatalnok hivatalos hatalmával visszaélve hivatalos jogkört

szinlelt és így követte el visszaéléseit, a kincstár azokért nem felelős.

A kincstár jogügyi igazgatósága mégis óvatosságból biztosítási végrehajtást kért Lühhndorf vagyonára, amit a vizsgálóbíró el is rendelt. Lühhndorf egyébként nagylábon élt, egyidőben két autója is volt és gavallérosan költekezett.

Hir szerint ma délelőtt Győrben és Komáromban már őrizetbe vették a két gyanúsított századost, akiket rövidesen Budapestre hoznak a Margit körüti katonai fogházba.

A csendőrségen is letartóztattak egy főszámvevőt.

A honvédelmi minisztérium erélyes fellépése a katonai szállításokkal kapcsolatos visszaélések ügyében érdekes következményekkel járt. — Sztranyavszky Sándor dr. államtitkár ugyanis revíziót rendelt el a belügyminisztérium minden-

féle szállítási és hasonló természetű ügyekben. Az erélyes fellépésnek tegnap már eredménye lett: rájöttek, hogy a belügyminisztérium egyik csendőrségi osztályán szolgálatot teljesítő csendőrségi főszámvevő gyanus manipulációkat folytat és különféle kifizetésekkel kapcsolatban visszaéléseket követett el. A csendőrség Sz. L. csendőrségi főszámvevőt nyomban őrizetbe vette és megkezdte a revíziós felülvizsgálatokat a reá bizott ügyekben. A csendőrségi főszámvevő a csendőri épületek átalakítása és építkezési munkálatainak alkalmával különböző vállalkozók által benyújtott költségvetések ellenőrzésével és kifizetésével volt megbízva. Ezeket a költségvetéseket, mint megállapították, a bevégzett munka után nagyobb összegre javította ki és így sikerült neki a belügyminisztériumban levő csendőrpénztárból nagyobb összeget felvenni. A rendőrség több olyan egyént állított elő, akik összeköttetésben állottak

A Debreceni Független Újságot példányonként vásároló 25 szelvény és 1 pengő

lefedése ellenében egy hónapig használhatja A Debreceni Független Újság KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁT

Sz. L. főszámvevővel és manipulációiban valószínűleg segítségére voltak. A panama ügyében új letartóztatás történt.

Őrizetbe vették ugyanis azt az építési vállalkozót, aki összejátszott a sikkesztő csendőrfőszámvevővel. A sikkasztást úgy követték el, hogy az építési vállalkozó a kincstárnak szállított építkezéseknél a leszállítás összegénél nagyobb összegű számlát állított ki és a különbözetet a csendőr vette fel.

Villamosvasut helyett autóbusszközlekedés terve vetődött fel a közigazgatási bejárás a Homokkertre vonatkozóan

A Helyi Vasut előlegezné a városnak a Szabó Kálmán ucca burkolatozásának költségeit

A homokkerti villamos vasúti vonalra a Helyi Vasut tudvalevőleg megkérte a kereskedelmi minisztériumban a közigazgatási bejárást, amit báró Kruchina Károly kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsos vezetésével kedden délelőtt tartottak meg a város háza tanácstermében és a helyszínen.

A BIZOTTSÁG TAGJAI

A bejárást végrehajtó bizottságban résztvett a kereskedelemügyi minisztérium vasúti osztálya részéről Madarász Viktor főfelügyelő és a Vasúti és Hajózási Főfelügyelőség részéről Rohmann István főfelügyelő, Debrecen város közigazgatási bizottsága kiküldetésében Várogy Géza kormányfőtanácsos és dr. Bögel József főorvos, törvényhatósági bizottsági tagok voltak jelen, az állami rendőrség kapitánysága részéről pedig Zsáky József rendőrkapitány. Képviselve volt továbbá a honvédelmi minisztérium, a Máv. felügyelőség, a posta vezérigazgatóság, a debreceni postaközigazgatóság, az államépítészeti hivatal és a városi világítási vállalat. A város közönségét dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes, Zöld József tb. polgármesterhelyettes, dr. Vass Károly tb. főjegyző, dr. Miszti Károly főjegyző és Borsos József műszaki tanácsos képviselték, a Debreceni Helyi Vasut R. T. részéről Erdélyi Vince igazgató, Gál Samu üzletigazgató, Bihar Lajos felügyelő és Nemes Károly főmérnök voltak jelen, a homokkerti érdekeltséget pedig dr. Kesseri Lajos kuriai bíró, törvényes elnök, dr. Barsanyi Gusztáv nyuz. kuriai bíró, Patai József, a Homokkerti Olvasókör elnöke, Kövér Gyula, az Olvasókör jegyzője és Németh Lajos Máv. raktárfőnök, törvényhatósági bizottsági tagok képviselték.

A bizottság a városháza tanácstermében kezdte meg a tárgyalást. Az elnök, majd Madarász Viktor főfelügyelő ismertették az építési tervet és miután az ellen általánosságban észrevétel nélkül sem tett, a bizottság a helyszínen állapította meg a vonalvezetést és megállapította azokat a műszaki feltételeket, amelyek mellett a vasútépítés engedélyezhető lesz.

Mielőtt a helyszínen való bejárás megkezdődött volna, az elnök báró Kruchina Károly azt a kérdést intézte a vasúttársaság képviselőjéhez,

hogy nem gondoltak-e a homokkerti közlekedésnek autóbusszközlekedés bevezetésére.

vel való megoldására és rámutatott arra, hogy ma már sok helyen a meglévő villamosközlekedést is megszüntetik és ahelyett a közutakhoz jobban hozzámuló, kisebb befektetést igénylő autóbusszközlekedéssel látják el a városokban a közúti közlekedést.

Megemlítette, hogy több német városban felszedték a villamos sineket, Rómában pedig aszfaltburkolattal fedték be és autóbusszközlekedést vezettek be. Budapesten is azokon a vonalakon, amelyek a közúti közlekedés szüksége utabban felmerül, nem újabb villamosvasúti vonalak építésével, hanem új autóbusszvonalak megnyitásával oldják meg a közlekedés kérdését.

Gál Samu felügyelő, a vasúttársaság képviselője e kérdésre azt felelte, hogy az adott esetben egészen az utolsó napokig nem lehetett az autóbusszközlekedésre gondolni, mert

azon az útvonalon, amelyen a tervezett villamosvasúti vonal létesülne, nevezetesen a homokkerti Szabó Kálmán uccán a közút nincs burkolva.

Pár nap előtt jutott tudomására a vasúttársaságnak illetékes helyről nyert közlésből, hogy a város törvényhatósági bizottsága elhatározta a Szabó Kálmán ucca kikövezését és azóta nem volt alkalmuk és ideje a társaságnak, hogy a város illetékes tényezőivel a szóbanforgó közlekedési kérdésnek autóbusszal való megoldásáról tárgyaljon. Minthogy a Szabó Kálmán ucca kikövezésével az autóbusszközlekedés lebecsültségé válik,

a vasúttársaság készséggel vállalkozik arra, hogy a várossal a villamos helyett autóbusszközlekedésre állapodjék meg.

Ugyancsak a városnál illetékes helyen szerzett tudomást a társaság arról, hogy a Szabó Kálmán ucca kikövezését az érdekeltek, hogy az utóbbi tervet fedezetül kijelölt összeg, nevezetesen a téglavetői telkek eladási ára csak évek múlva folyik be és ezért a társaság arra is hajlandó, hogy

a Szabó Kálmán uccai burkolat költségeit a városnak méltányos feltételek mellett előlegezi

és ezzel igyekszik lehetővé tenni, hogy az autóbusszközlekedés feltételét képező uccaburkolat mielőbb elkészüljön.

Báró Kruchina Károly a társaság e nyilatkozatát tudomásul vette, de kimondta, hogy a közigazgatási bejárást a vasút építésre mégis lefolytatja, hogy arra az esetre, ha mégis a villamos vasut megépítésére történne végleges elhatározás, ezt a közigazgatási bejárás megtartásának a hiánya ne késéltesse.

A helyszíni bejárásnál megállapították a vonalvezetést, megállapították különösen azt, hogy a pályaudvari előtérnek különösen a vonatok közlekedése idejében rendkívül sűrű kocsiforgalma miatt

forgalomrendészeti okokból a térnek a kiszélesítésére van szükség ahhoz, hogy a homokkerti villamos vasúti vágvány e helyen megépíthető legyen.

A terület kiszélesítéséhez a vasúti felvételi épület keleti traktusa előtti, továbbá a postaépület előtti parkirozott rész bizonyos részének megvételére van szükség. Az így szükséges területen a postaépület előtt át fog kelleni helyezni a posta által már e területre elhelyezett földalatti kábelvezetékét is. Megállapította a bizottság azt is, hogy a Szabó Kálmán uccában a villamosvezetéknek is bizonyos átalakítások szükségesek.

A helyszíni bejárás után a bizottság a városháza tanácstermében folytatta a tárgyalást, ahol a képviselt hatóságok és érdekeltek előadták észrevételeiket, amelyeket a bizottság jegyzőkönyvbe foglalt. A jegyzőkönyvbe felvett nyilatkozatok alapján fog aztán a kereskedelemügyi miniszter az építés engedélyezése tárgyában határozni.

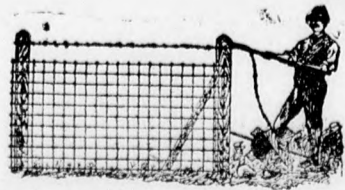
Ha a város és a vasúttársaság valóban létre tud hozni egy olyan megállapodást, amellyel a Szabó Kálmán ucca kikövezése gyorsan megoldható és ha biztosítani lehet, hogy a vasúttársaság a közlekedés érdekeinek megfelelő menetrenddel és oleső menetidőkkel járasson autóbusszokat, akkor a Szabó Kálmán uccai érdekeltségnek a közlekedés iránti jogos kívánságán kívül e megállapodásból az az előnye is lehet, hogy az uccaburkolásnak évekkel gyorsabban történő végrehajtásával a Szabó Kálmán uccában a közúti kocsiközlekedés is lehetővé válik és az uccán nem lesz portenger.

A debreceni egyetem Tisza István emlékünnepe

Kedden délelőtt tartotta a debreceni egyetem évente szokásos Tisza István emlékünnepe a Kollégium dísztermében, amelyet ez alkalommal zsűfóláság megtöltöttek közéletünk előkelőségei. Ott láttuk polgári előkelőségeinket, elütközni dr. Vásáry István polgármesterrel és a tisztikart Siposs Árpád altábornagy, vezeges dandárparancsnokkal az élen.

Az emlékünnepet a Nemzeti Híszkegy elnökével a kántus vezette be, majd Csányi Penjámán rektor magnifikus tartott emlékedett hangú megnyitó beszédet, melyben Tisza István történelmi szerepének nemzetformáló értékét s azoknak a mai időkre gyakorolt hatását hangsúlyozta. Ezután felkérte Sz. Kun Béla egyetemi tanárt előadásának megtartására. Szentpéteri Kun Béla közel egyórás előad-

Sodronykerítések

kapa, ásó, gereblye s mindenféle mezőgazdasági cikkek nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésében DEBRECEN.

1930 április 30.

VENDÉGLŐSÖK
ÉTTERMEK ▽ **ITALMÉRŐK**

! FIGYELMÉBE !

↑
KIFÜGGESZTÉSE
AZ ÚJ RENDELET ÉRTELMEBEN
PÉNZBÜNTETÉS TERHE ALATT
KÖTELEZŐ!
▽

Szeszesitalokat hitelbe

nem lehet kiszolgáltatni.

↑
KÖRGSMAI
HITEL - NYOMTATVÁNY
HIVATALOS SZÖVEGEL
KAPHATÓ:
▽

Hegedűs és Sándor R.-T.

könyv- és papírkereskedésben

Debrecen, Ferenc József ut 34

sában kronológikus sorrendben ismertette a református kollégium fejlődését 1873-tól kezdve az októberi összeomlásig. Előadásában kiemelte Tisza István debreceni diákéveit s a rendkívüli ésszel megáldott, gavalléros külsejű mágnás ifjunak hű jellemrajzát adta.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után a lélekemelő emlékünnepek a Himnusz hangjával ért véget.

Költözik a Függetlenségi Kör

A Függetlenségi Kör elnöksége a körnek a ref. egyházi püspöki palotájában birt helyiségét a kör céljaira tovább nem tartotta alkalmasnak és a bérletet május elsejére felmondta. Az egyház a kör elnökségének felmondását elfogadta és így a kör most költözik új helyiségébe a Fűvészkert ucca 9. számú házba. Az egyház gazdasági bizottsága a kör elnökségének felmondása folytán megüresedett helyiségét nyilvános árverésen adta bérbé, amelyen egyetlen árverelő gyanánt a polgári és gazdakör jelentkezett, amely az árverésen a helyiséget kibérelte és abba május elsején átköltözik.

A Hajdudorogi Páneurópai Fiókszervezet közgyűlése

A Hajdudorogi Páneurópai Fiókszervezet április 27-én tartotta évi rendes közgyűlését Bence István elnöklete alatt. Az elnök megnyitójában Európa s benne Magyarország jelenlegi nyomorúságának képét vázolta s minden haj végső okát magában az emberben, az általános erkölcsi romlásban találta meg. A gyűlölet, az irigység, a korrupció az ur ugy a nemzetek, mint az egyesek egymásközi viszonyában. Nincs erkölcsi ideál, nincs semmi magasabb cél korunk embere előtt, amelyért érdemes lenne a vad emberi ösztönöket szelídíteni. Ha nem következik erkölcsi renaissance, Európa elpusztul. A többi földrészek népei, köztük az egyre jobban Ázsia felé eltolódó Oroszország, egyre veszedelmesebb ellenfelei a meghasonlott, viszálykodó Európának. A jelen óriási problémáit Európa népei külön-külön nem bírják megoldani, hanem csak valamennyien együtt, ugyanazon sorsközösség egyesíti őket akár akarják, akár nem. Együtt állanak és együtt buknak. Hogy a világbeke megvalósul-e vagy örökké álom marad, nem lehet tudni, mert az nem csupán Európán áll. Ellenben meg lehet és meg kell valóítani Európa békéjét, sőt a természet és a történelem által egységgé kovácsolt testvérállamok szoros együttműködését. Amíg nem késő.

A közgyűlés elnökké dr. Lente Lajost, ú. v. titkárrá Bence Istvánt, pénztárnokká Papp Ferencet választotta. Az elnökség tagjai lettek még az előbbieken kívül: Balogh Mihály, Gombos István, Lelesz Pál, Papp István és Szabó István.

A Miss Debrecen-választás arányai napról-napra szélesednek

Melyik debreceni leány utazik Budapestre és esetleg Rio de Janeiróba? — Tovább folyik a szavazatok áradata a Debreceni Független Ujság szerkesztőségébe

Napról-napra fokozódik a közönség érdeklődése a Debreceni Független Ujság által május 17-én megrendezendő Miss Debrecen-választás iránt. Annyi már megállapítható, hogy a verseny méretei imponzansak lesznek, hiszen a szerkesztőségünkbe naponként százszámra érkeznek a szavazatok, melyek a legszebb debreceni urleányok neveit tartalmazzák.

Annak az előkelő és pártatlan zsűrinek, amely május 17-én összeül, hogy megválassza Miss Debrecen a legtöbb szavazatot kapott harminc leány közül, nem lesz könnyű dolga, mert a versenyen résztvevő leányok valóban nem mindennapi szépségűek. Miss Debrecen egyébként május 29-én résztvesz majd Budapestben a Színházi Élet által lebonyolítandó Miss Hungária választáson.

A budapesti oda- és visszautazás költségeit a Debreceni Független Ujság vállalja Miss Debrecen és egy nőhozzátartozója részére, kik a fővárosban az országos versenyt rendező Színházi Élet vendégei lesznek s a lehető legkényesebb igényeket kielégítő ellátásban és a legjobb szórakozásokban lesz részük.

Ha Miss Debrecen Budapest Miss Hungáriává választják, akkor az új Miss Hungária ezidei elődjének minden jogát élvezi, vagyis

kísérőjével együtt díjtalan luxusonat és hajóutazást kap Rio de Janeiróba, a világszépességverseny színhelyére és vissza ugyancsak díjtalan utazást és luxusszállást kap a hotelekben.

A világszépességverseny győztese, a Miss Universe címen felül 250,000 frank (körülbelül 50,000 pengő) készpénzjutalmat kap, amely összeget még meg fog pótolni nagyobb ajándékkal Rio de Janeiro városa.

A szavazólapokat május 15-ig egy kétfilés bélyeggel ellátott nyitott borítékban posta útján lehet közvetlenül szerkesztőségünkhöz eljuttatni, de a személyesen átnyújtott szavazólapokat is akceptálja a szerkesztőség.

SAVAZÓ LAP.*

LEGYEN MISS DEBRECEN!

*A jelölt lakását lehetőleg szíveskedjék feltüntetni.

Egy szavazólapon csak egy jelöltre lehet szavazni és

érvényes szavazatnak csupán az számít, amelyet a Debreceni Független Ujságban naponként megjelenő szavazószelvényeken küldenek be hozzánk.

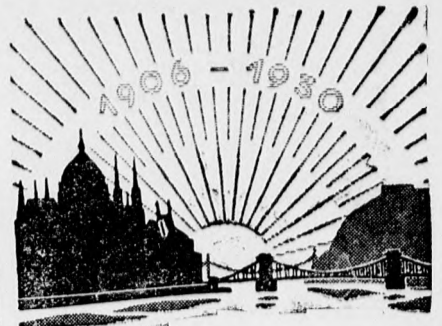
Legközelebb már közölni fogjuk azoknak a leányoknak a fényképeit, akik azt eljuttatják hozzánk.

Akiknek nincs megfelelő fényképük, azok lapvállalatunk költségére Liener Béla fotóműtermében (Csapó ucca 1.) jelentkezhetnek felvételre minden nap délután 2 és 4 óra között.

A versenyen résztvenni óhajtó leányok fényképeit szigorúan a beérkezés sorrendjében közöljük.

Mai számunkban ismét közreadjuk a szavazatok állását, amely élénken tükrözi vissza azt a példátlan érdeklődést, amely a szépségversenyt kíséri.

Nedeczky Babu	616
Kölcsey Klári	609
Lovassy Gitta	605
Fischer Klári	604
Weichinger Böske	540
Feldheim Dita	484
Syoss Pöre	472
Szaplonczay Éva	455
Hajós Klári	441
Kokas Klári	417
Altmann Irén	410
Czakó Ily	405
Ungár Magda	365
Kerekes Sári	359
Rózsa Lilly	310
Berks Nóra	302
Veréb Ilus	286
Marton Böske	277
Gerő Csilla	270
Miklós Ácsi	256
Horváth Rózi	240
Ganovszky Katus	233
Komka Vali	221
Zalai Böske	217
Schön Olga	215
Kubinyi Magda	203
Weissenberg Ilus	194
Rex Kiss Margit	192
Asztalos Muci	190
Kardos Putu	186
Magyar Éva	183
Szántó Lilly	181
Weisz Magda (Arany János u.)	175
Schön Böske	174
Kémeri Mikó Anna	164
Rektor Kató	161
Falussy Manci	160
Máriássy Klára	156
Molnár Lilly	154
Tuster Joli	151
Keller Rózi	150
Nyíri Klári	148
H. Kiss Erzsébet	147
Dömötör Margit	146
Benedek Fédi	141
Keller Irén	140
Fischer Kovács Manci	136
Sztrányai Bagyó	135
Geszti Móra	131
Schwartz Lilly	128
Erdei Irénke	121
Roosz Ilonka	110
Soós Margit	97
Klein Ella	89
Kovács Ica	87
Gödény Klára	86
Szilágyi Rózi	83
Breuer Lili	82

Jubiláris Nemzetközi Vásár

Budapest, 1930 május 3-12.

A magyar ipar demonstratív bemutatója számos külföldi állam részvételével.

50%-os utazási kedvezmény. Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható: Budapest, a vásáriródnál, V., Alkotmány u. 8. Debrecenben a kereskedelmi és iparkamaránál.

Polgár Ica	81
Boótz Mári	80
Grünfeld Ilcsi	80
Vöröss Ili	72
Szalay Böske	70
Krausz Olga	68
Filep Ilona	65
Moskovits Lilly	64
Kovács Teri	64
Nagy Ilonka	61
Herczegh Gizi	58
Molnár Joli	55
Kiss Mária	53
Tóth Gizike	52
Kovács Jolán	49
Kovács Ilona	41
Csekő Ilona	34
Kaszás Rózi	33
Tokay Etelka	31

Ezenkívül rendkívül sokan kaptak harmincnál kevesebb szavazatot.

A Tisza István Társaság tisztújító közgyűlése

A debreceni Tisza István Tudományos Társaság április hó 29-én, kedden délután 5 órakor tartotta a debreceni ref. Kollégium disztermében évi rendes közgyűlést. Pápay József egyetemi tanár, h. elnök megnyitóját után Milleker Rudolf egyetemi tanár, az Alföldkutató Bizottság elnökének „A buzakérdés és a népsűrűség” című gondolatokban gazdag, mélyenszántó munkáját dr. Marton Béla egyetemi magántanár olvasta fel az előkelő közönség élénk tetszésnyilvánítása mellett.

Majd dr. Tóth Lajos egyetemi tanár terjesztette elő föltitkári jelentését, ismertette az I. és II. osztály által tartott felolvasó ülések tárgyait és felsorolta az I. és II. osztálynak, ugyszintén az Alföldkutató Bizottságnak a kiadványait. Jelentette, hogy az I. osztály elnökévé dr. Darkó Jenő egyetemi tanárt választotta meg. A II. osztály tiszteleti tagul dr. Lubarsch Ottót, a berlini tudományegyetem nagyhírű körbonctan tanárát, rendes tagul: dr. Fornet Béla egyetemi tanárt, dr. Probstner Artur egyetemi m. tanárt, dr. Soó Rezső egyetemi tanárt, dr. Hankó Béla egyetemi tanárt és dr. telegdi Róth Károly egyetemi tanárt választotta meg.

A Szontagh Félix egyetemi tanár elhunytával megüresedett elnöki székbe dr. Tóth Lajos egyetemi tanárt, a föltitkári székbe dr. Verzár Frigyes egyetemi tanárt választotta a közgyűlés. Végül a megválasztott elnök terjesztette elő elnöki programját.

Molykár ellen
téliruhák gondozását felelősség mellett vállalom. 20 pengőn felüli javításoknál gondozási díjat nem számoltok.
Adler Jenő szücsmeister
Batthyány ucca 2. szám.

A Tisza István Tudományos Társaság tisztújító közgyűléséről. Az elnökség. Balról jobbra: dr. Darkó Jenő, dr. Tóth Lajos, dr. Pápay József és dr. Verzár Frigyes egyetemi professzorok.

A **PFÄFF**-név évtizedek óta a legtekélyesebb varrógép ogalmát jelenti. Részletfizetésre is kapható.

SCHENKENGEL I.
„Pfaff” varrógépkerakata
DEBRECEN,
HUNYADI UCCA 17. SZ.

Maghy Zoltán képkiállítás

Maghy Zoltán festőművész vasárnap délelőtt nyitotta meg képkiállítását a Kereskedő Társulat dísztermében. Hatalmas anyagot hozott a fiatal festő. Száznál is több a festmények és rajzok száma.

Csupa magyar téma, kis országunk festői vidékeiről hozott képek hosszú sora. Dominál a tájkép és szerencsésen, mert ebben legerősebb a művész. Széles megvilágítás, gazdag távlatu nagymarosi képeinek harmóniája teljes. Itt a rálátásos perspektíva érdekes problémája foglalkoztatja a festőt. A zöldek buja alapjából vígan virítanak ki a házak fehérjei és a tetők széles, piros foltjai.

Egy másik állomás művész pályáján a Hortobágy. Figurákon, tájakon a nyári napot adja, mely nemcsak mint motívum kap szerepet a képek egén, hanem végigsimítja meleg sugaraival a szikkadt csontos fejeken és a laposra terült végtelen síkon. Elemében van, érzi és éreztetni tudja tenyérenyi nagysága vízfestményein is — néhány egyszerű, ecsettel feldobott színtáblán — a pusztát és lakóját: a senki máséhoz nem hasonlítható, kevés szavú, keménykötésű pásztorembert.

Legjobbakk és legőszintebbek mégis szűkebb hazájában, Böszörményben készült tájképei. Itt van otthon és ez természetes is. A vidéken magárahagyott festőnek színt kell vallania. Vagy él ideig óráig a muzeumokban és iskolákban felzúzott hatások könnyű táplálékából és lassan beletörődve, a közönytől és meg nem értéstől elkeseredve, a vidék művész kívánságaihoz idomul: megalkuszik. Vagy erős akarattal, munkakedvvel, hittel keresi önmagát és adja azt, amit lát és érez.

Ezen az utóbbi uton jár most Maghy Zoltán, ezt bizonyítják a legújabb, méretben is nagy böszörményi tájak. Az alföldi városka szétfolyó földje, a kevés árnyéku, alacsony házak, napon sült, poros fák és a hó vakító fehérnél-fehérebb bája érdeklik. Itt festi virágcsendéleteit, melyeken a fehér-rózsaszín-zöld összecsengése a háttér világos színeiben nem vész el, hanem új erőre kap és fellángol. Ezeket végtelen a nyugalom; foltjai és színei átlátszóan tiszták és világító erejűek.

A havas háttérű, vázlatos „Korcsolyázók”, a „Hajóhintán”, az „Oktogonon”, a „Vásár forgatagában”, az „Artistanók” hintán sikló figuráin a mozgás ritmusát keresi szerencsés kézzel.

Egy-két jó portréja (fekete ruhás, szürke galléros asszonyfej és egy apró, öreg nénikét ábrázoló tanulmány) bravuros anyagszerű és kifejező.

Néhány, mozgásban jól megfogott aktvázlat egészíti ki még a kiállítást, mint grafikai rész.

A tárlatot a debreceni közönség szívesen fogadta és tömegesen látogatta.

Vadász Endre.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó
DÉGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSEI:

Veres Erzsike életének 6-ik havában és Veres Béla életének 19-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 30-án délután 2 órakor lesz a Várad ucai temető halottasházától, a református templom szertartásán szerinti tartandó ima után a Váraducai temetőbe.

Fehér Gyula cipészsegéd életének 45-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 30-án délután 4 órakor lesz a Szentanna ucai temető kápolnájából a rom. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszterelés után a Szentanna ucai temetőbe.

Hentesek, vendéglósok figyelmébe!
SZEGEDI PAPRIKA
különlegesség. Állandóan nagy raktár.
LINDENFELD, DÉGENFELD TÉR 7. SZ.

Az izraelita tanítószövetség gyűlése Debrecenben

Az Országos Izraelita Tanító Egyesület alföldi körzete kedd délelőtt tartotta nagyszerű közgyűlését az izr. hitközség József kir. herceg ucai székházának dísztermében. A hitközség dísztermét ez alkalomból a várakozáson felül zsúfolásig megtöltötte a résztvevők hatalmas serege. Ott láttuk többek között dr. Csűrös Ferenc városi kultúratanácsnokot, dr. Kacsóh Lajos s. tanfelügyelőt, Schichtancz Armin budapesti igazgatót, az OITE központi elnökét, Pintér Ignácot, az OITE orsz. főtájtárát, dr. Schlesinger Sámuel s dr. Bernstein Béla főrabbiakat, Mocsáry László igazgatót, dr. Fejér Ferenc hitközségi elnököt, ifj. Schwarcz Vilmos hitk. alelnököt, dr. Brunner Lajos, dr. Bárdos Jakabot, dr. Kardos Albert igazgatót, dr. Vág Sándor igazgatót, Fekete Mátyás igazgatót, Jávor Gyula tanárt, Propperné Bloch Hermina igazgatónőt, Lippe Vilmos ny. pénzügyi számellenőrt, Pólszter Adolf igazgatót és még számos közéleti és tanügyi előkelőséget.

A közgyűlést a Hiszekegy nyitotta meg. A szépen betanult énekkarokat Rothmann Emil dalegyleti karnagy vezényelte.

Lippe József nagyhatalmú elnöki megnyitójában elsősorban a kormányzó tízéves jubileumára hívta föl a közgyűlés résztvevőinek figyelmét, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg hivatali elődjéről, egykori küzdő társáról, néhai Kuthi Zsigmond igazgatóról, aki a magyar tanügy egyik legdicsebb emlékü harcosa volt.

A kegyeletes szavak után Lippe elnök megszabása szavaiban vázolta a közgyűlés résztvevői és vendégei előtt az OITE alföldi körzetének küzdelmes múltját és azt a nagy harcot, amely a mai eredményig elvezetett. A mostani mozgalomnak csak az a célja, hogy újból elérjék a régi helyzetet, amikor 400 aranykoronát adhattak a tagok özvegyeinek, árvákat gyámoltattak és támogatták a tagok főiskolás gyermekeit. Az újjászervezés nagy munkáját az öregek vették a kezükbe.

Ezután az elnök üdvözlöi a vendégeket, közöttük is elsősorban Schichtancz Armin központi elnököt és Pintér Ignác főtájtárt, akik soha nem muló buzgalommal állnak az egyesület élén és viselik szívükön a tanítók ezer gondját. Megnyitottak nyilvánította a közgyűlést.

A nagyszámú közönség percekig lelkesen ünnepelte az ősz elnököt: Lippe Józsefet, aki száz fiatal megszegyenítő ifju erővel fáradozott a halottak hitt egyesülés új életre keltésén.

Ezután Neumann Albert (Nyiregyháza) olvasta fel titkári jelentését, amelyben elsősorban Lippe József nagyszerű munkája és elévülhetetlen érdemei előtt hódolt, majd üdvözölte özv. Kuthy Zsigmondnét, aki egy hosszú élet fáradhatatlan munkája után nemrégiben vonult nyugdíjba.

Ezután Schichtancz Armin polgári iskolai igazgató (Budapest), az OITE központi elnöke emelkedett szólásra és megragadó szónoki erejű szavaiban nem az egyesület jelenéről, hanem küzdelmes múltjáról beszélt a tagoknak. Ma már ismét megnyitja a jövő útja és az egyesület felépítheti balatoni üdülőházát.

Schichtancz elnök nagy hatást gyakorolt szavai után Fried Adolf igazgató

A presbiterium felépíti az egyetemi templomot, ha Debrecenből 200.000, az államtól 300.000 pengő segílyt kap Szele György emlékezete a presbiterium gyűlésén

A debreceni református egyház presbiteriuma kedden délután 4 órakor gyűlést tartott, amelyet dr. Baltázár Dezső püspök nyitott meg szívhigató imával, majd a tárgysorozat első pontjaként kegyeletes emlékezett meg a presbiterium és az egyház nevében arról a férfiról, aki életében nagy áldás volt az egyháza, amikor eltávozott, nagy veszteség: Szele Györgyről. Szele György egyéniségének sze-

(Debrecen) alapos, tudományos előadást tartott és vázolta, majd demonstrative is megmutatta azt a különbséget, amely az új és a régi tanterv között van.

A nagyszerű előadás után Neumann Albert (Nyiregyháza) tartott nagyszabású felolvasást az új tantervről, melyért a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet zavazott Neumann Albertnek.

Következett a tisztújítás. Egyhanguan megválasztották a következő tisztikart: Elnök: Lippe József; társelnökök: Kardos Bertalan (Szolnok), Weinberger Mór és Friedmann Bertalan (Nyiregyháza); alelnök: Neumann Albert (Nyiregyháza); titkár: Stern József; jegyző: Almási Miksa. A közgyűlés tagjai percekig lelkesen ünnepelték az új tisztikart.

Ezután a közgyűlés program szerint folyik tovább. Lippe elnök indítványára dr. Kardos Albert igazgatót, a zsidó reál-gimnázium nyugalmabavonuló hervadhatatlan érdemű, országos hírű igazgatóját a közgyűlés egyhangulag tiszteleti taggá választja, majd ugyancsak egyhanguan bizalmat szavaznak a központi vezetőségnek.

Több kisebb pont letárgyalása után a közgyűlés déli egy órakor ért véget.

Félkettőkor a Frohner-szálló bankettjén gyűltek össze a tagok és a legkitünőbb hangulatban együtt maradtak a késő délutáni órákig.

Délután a vendégek egyrésze a Dérimuzeumot látogatta meg.

lidsége és szeretetreméltósága mindenkit megnyertek számára. Nagy áldás volt tisztasága és sziklazilárd jellege, amelyet mindenki példa gyanánt állíthat maga elé. Az egyszer megismert igazság kimondta, emberi óra előtt nem rejtett, nem hajlott meg soha, hajlíthatatlanul képviselte a megismert igazságot. Nagy érték volt munkája, amelytől nem vonta el magát soha. Mint előmunkás járt elől, a kötelességteljesítésnek oly példáját mutatva, amely nemcsak a mi nemzedékünk életében termékenyítette meg az egyházi életet, hanem a késő nemzedékek számára is.

Emondta ezután a püspök, hogy az egyház a maga halottjának tekintette Szele Györgyöt s indítványozta, hogy emlékét örökítse meg a presbiterium jegyzőkönyvében, a gyászoló családnak fejezze ki jegyzőkönyvi formában részvétét.

A presbiterium mely meghatottsággal, egyhanguan fogadta el ezeket a javaslatokat.

Intézkedett ezután a presbiterium Szele György elnöki székének betöltése iránt a Dóczy Intézet igazgatótanácsának elnöki székében, dr. Kévsz Imre lelkész küldve ki erre a fontos tisztre.

Rendkívül érdekes tárgy következett most: az egyetemi templom felépítésének ügye. Dr. Csánki Benjámin, a debreceni egyetem rektora megküldte a presbiteriumnak az egyetemi tanács jegyzőkönyvét, amelyben a tanács megállapítja, hogy a befejezéséhez közelgő

egyetemi építkezés mindaddig nem lesz teljes, amíg fel nem épül az egyetemi templom.

A templomépítés alapjául 400.000 pengő kellene, ezt összedahatná a város és a debreceni református egyház. Az egyetemi templom 1000—1500 embernyi befogadóképességű lenne.

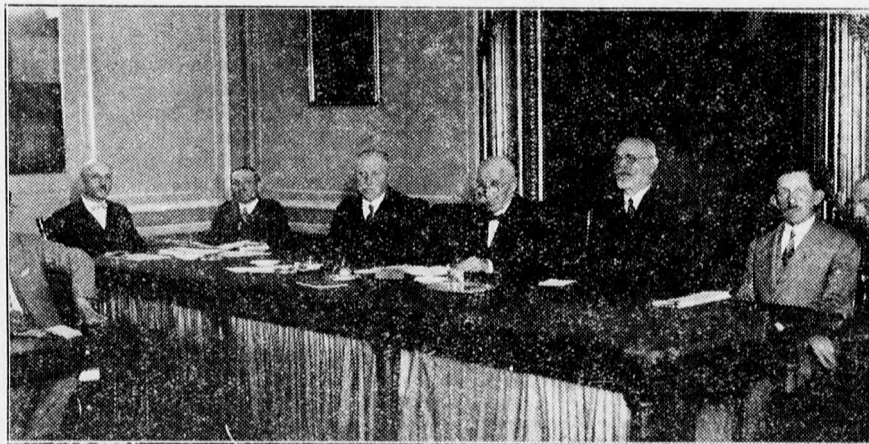
A presbiterium kimondta, hogy kész felépíteni az egyetemi templomot, erre azonban a maga erejéből nem képes, így

Debrecen városától 200.000, az államtól pedig 300.000 pengő segílyt kér erre a célra.

A templomépítési akciót az egyház akkor kezdi meg, hogyha a templomépítési költség pontosan meg lesz állapítva. A kérdés előkészítésére bizottságot küldtek ki, amelyben az egyház, a város és az egyetem 3—3 taggal képviselteti magát.

Elhatározta még a presbiterium, hogy 80.000 pengő kölcsönt vesz fel két tanyai lelkesítő lakás felépítésére, majd hozzászólás nélkül tudomásul vette, hogy a főgondnokválasztás ellen beérkezett panaszt a debreceni egyházmegye esperese visszautasította.

LUSZTIG asztalosmester
Eötvös uca 87. — Telefon 17—97.
Költssgvetés díjtalan!

Az Országos Izraelita Tanító Egyesület debreceni körzetének gyűléséről. Az elnökség. Balról jobbra: Stern József titkár, Neumann Albert alelnök, Pintér Ignác központi főtájtár, Lippe József körzeti elnök, Schichtancz Armin központi elnök, Weinberger Mór társelnök, Fried Adolf igazgató.

GE-VI HARISNYA

ELISMERT LEGJOBB GYÁRTMÁNY

KAPHATÓ KIZÁRÓLAG

SOMOSSY LÁSZLÓ

CÉGNÉL

GAMBRINUSZ ÁTJÁRÓ

és

BENYÁTS EMIL

CÉGNÉL

PIAC UCCA.

MINDEN PÁRÉRT FELELŐSSÉG!

G. F. B.
harisnyák
 legolcsóbb bevásárlási forrása
HAVAS
 harisnyaház
 Debrecen, Bádógos u. 1.

Egy részeg legény pajkos kirándulásának ügye a bíróság előtt

A debreceni törvényszék büntető tanácsa elé került kedden délelőtt Vargha György magyar-homoródi legény, aki ellen magánlaksértés miatt indult eljárás. A legény szolgálatra jelentkezett a vámrésznél és bevonulás előtt nagy mulatozást rendezett társaival a kocsimában. Alaposan lerészegedett és társait késő éjszaka elhagyva, elindult a faluban sétálni. Szilágyi Imréné háza előtt megállt és bemászott a kerítésen az udvarra. Bement a szobába, ahol a szép asszonyt megtámadta és követelte, hogy adjon helyet maga mellett néki az ágyban. Szilágyi Imréné tiltakozott, mire a részeg legény rárohant és letépte a hálóingét. Az asszony sikoltozására a legény küssé magához tért és attól tartva, hogy berohannak a szomszédok, elmenekült.

Vargha György a tárgyaláson elmondta, hogy nem emlékszik semmire. Nagyon részeg volt, nem tudja mit csinált. Szilágyi néni soha nem ismerte és házában nem járt. A bíróság újabb tanak megindulásának elrendelésével a tárgyalást elhalasztotta.

Dr. Baltazár Dezső nyilatkozata a lelkész-választás ügyében

Mivel tudomásomra jutott, hogy a debreceni lelkészválasztással kapcsolatban az én nevemre is hivatkozás történt, úgy, mintha én személy mellett állást foglaltam volna, kijelentem, hogy az ilyen reám hivatkozás minden alapot nélkülöz, mert az elvi álláspontom most is az, ami a Kolozsvári Késs László lelkész választásakor is volt, hogy t. i. mivel a gyülekezet tagjai között az az aggodalom meg van, hogy a meghívás utján való választás korlátozza a gyülekezet tagjainak választási szabadságát — ezt az aggodalmat nem osztván ugyan, de tisztelvény — a pályázat mellett foglaltam állást s ez az álláspontom most is. Sőt tovább menve kijelenthetem azt is, hogy ebben velem lelkész-társaim is osztoznak.

Debrecen, 1930. április 29.

Dr. Baltazár Dezső püspök.

Tilos szeszestalt hitelbe adni

A belügyminiszter a kocsmai hitelre vonatkozó törvényes rendelkezések végrehajtása érdekében az igazságügyminiszterrel egyetértve elrendelte, hogy vendéglőben, kocsimában és italmérés céljára szolgáló minden más helyiségben — beleértve az oly kereskedést is, amely szeszestaltok kismértékbeni eladására jogosított — köteles a tulajdonos, bérlő vagy felelős üzletvezető a következő szövegű hirdetményt állandóan kiügyesztve tartani:

„Szeszesítaltok hitelbe nem szolgáltatunk ki, mert az 1928. II. tc. 7. §-a értelmében az itt kiszolgáltattott szeszestalt ára iránti követelést bíróság nem ítélt meg; így követelést sem adósnak, sem jogutódjának követelésbe nem lehet becszámítani és annak biztosítására kötött zálog és szerződések semmivé válnak.

Az 1883. XXV. tc. 24. §-a szerint az, aki a rendelkezés kijátszása céljából valamely szeszestaltot vagy váltót vagy más kötelező iratot alkalmilag használja fel, kihágást követ el és harminc napig terjedhető elzárással és hatszáz pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ezt a hirdetményt az italmérésű üzletnek a vendégek kiszolgálására szolgáló minden egyes helyiségében a vendégek (vevők) által könnyen látható helyén magyarul és az illető község jegyzőkönyvi nyelvén kell kiügyesztetni és állandóan olvasható állapotban kell tartani.

Az a vendéglős, kocsimáros vagy italmérésű, aki a hirdetmény kiügyesztéséről szóló rendelkezéseket megszegi vagy kijátssza, kihágást követ el és hatszáz pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

A rendelet 1930. május 1-én lép életbe. Kapható: Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében, Piac u. 34.

A debreceni Izraelita Ifjak Dalkörs hangverse nyének szereplői. Az alsó sorban ülnek balról jobbra: Falk László, dr. Rényi Andorné, dr. Brunner Lajos elnök s Székely Simon igazgató.

A Petőfi-téren elfogtak egy bécsi csempészt, aki pornográf nyomtatványokat és fényképeket akart árusítani

A napokban Debrecenbe jött Meller Jakab bécsi házál kereskedő, aki kitűnően beszél magyarul és itt pornográf nyomtatványokat, fényképeket és öngyújtókat akart árusítani. Bizonyos, hogy jó üzletet csinált volna, ha egy csekélység miatt rendőrkézre nem kerül. A Petőfi téren vettét ugyanis a köztisztasági rendelet ellen és a rendőr igazolásra szólította fel. Meller Jakab igazolta magát osztrák utlevelével és elmondta, hogy kereskedni jött Debrecenbe. A rendőr gyanusnak találta a bécsi embert és felkísérte a központi ügyeletre. A kihallgatás során nem merült fel semmi gyanus körülmény és igazoló írásait is rendben ta-

lálták, a csomagjaival azonban baj volt. Nagyon sok pornográf nyomtatványt és fényképet találtak az utazóládájában. — Meller beismerte, hogy az árut csempészte és itt akarta forgalomba hozni. A rendőrség értesítette a csempész elfogásáról a fővármihvált, mely elkobozta az árut és 4000 pengőre bírságotlák Meller Jakabot. A bécsi kereskedő kijelentette, hogy nincs pénze a bírság megfizetésére és inkább 10 pengőnként egy napi fogházat fog ülni, amire a törvény módot nyújt. Meller ügyében befejezték a vizsgálatot és a pörüljárt csempész azonnal megkezdte büntetését.

Izgalmas interpellációkra van kiállítás a rendkívüli városi közgyűlésen

Hat interpellációt és két önálló indítványt jegyeztek be

Debrecen város törvényhatósági bizottsága május elsején délután rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlés az interpellációk miatt előreláthatóan izgalmas lesz, mert a szociáldemokratápart törvényhatósági frakciója olyan tárgyu interpellációkat jegyezett be, amelyek körül vihar várható. Hasonlóan érdekes lesz az összeférhetetlenségi szabályrendelet megalkotását sürgető interpelláció tárgyalása is.

A városi nyomda körül.

Labancz András (szociáldemokrata) a következő interpellációt jegyezte be:

Van-e tudomása a polgármester urnak arról, hogy a városi nyomda vezetősége és annak igazgatója, Dózsa György ellen az elmúlt év folyamán egy súlyos vádakat magában foglaló feljelentést nyújtottak be az illetékes hatóság-hoz, amely feljelentés kivizsgálására első ízben Révész Imre ref. lelkész, később pedig

Tóth Béla dr. egyetemi tanár urakat, mint a nyomda felügyelőbizottságának tagjait kérték fel, akik azonban a feljelentésben foglalt tények és vádak felháborító voltára tekintettel nem vállalták a megbízatást, mire a vizsgálót Ary Lajos főszámvevő, Kolozsvári Kiss László ref. lelkész és vitéz Somogyi Rezső számvevő urakból álló bizottság ejtette meg? Van-e tudomása a polgármester urnak arról, hogy a feljelentés beérkezését egyik városi tisztviselő közölte Dózsa igazgatóval azzal a céllal, hogy Dózsának legyen ideje a vizsgálatra elkészülni? Van-e tudomása a polgármester urnak a megejtett vizsgálat eredményéről s arról, hogy a rendkívül súlyos vádak beigazolódtak-e? Van-e tudomása polgármester urnak arról, hogy ezekben a vádokban hamis könyvelés, könyvelési iratok meghamisítása, vétkes vagyonnevelés, munkásnök elbozsájtási kénsyszer utján való mezejtésének tényálladéka van megállapítva? Ha minderről tudomása van

A hentes és mészáros szakosztály gyűlése, amelyen akció megindítását határozta el az alkalmi husvágásról szóló kereskedelmi miniszteri rendelet ellen.

Miért legjobb

GFB

jelzésű

Bembergsejlem-harisnya?

1. mert rendkívüli rugalmasság folytán jól simul a lábhoz, sohasem vet ráncot és nem térdelődik ki,
2. mert kitűnően és könnyen mosható és minden mosás után szebb lesz,
3. mert diszkrét nemes fényű,
4. mert sima felülete folytán nemcsak rendkívül kellemes viselet, de por és piszok sem tapad hozzá,
5. mert nem szakad és tartósságához képest igen olcsó,
6. mert finomszálu, egyenletes kötésű,
7. mert nem fakul, sem vízben, sem a napon,
8. mert izzadság nem rongálja,
9. mert a talpa, orra és sarka legfinomabb hatszálu erős flórból van,
10. mert minden alkalomra megfelelő kivitelben és színben kapható.

A nő egyénisége a harisnyáján tükröződik vissza és ezért kérjen

GFB

harisnyát

A GFB jelzés, mely

minden harisnyán látható, garantálja a minőséget.

a polgármester urnak, hajlandó-e a közcsele-mény megnyugtató eljából a vizsgálat eredményét a törvényhatósági bizottsággal közölni s amennyiben a vádak beigazolódtak, hajlandó-e a bűnösök ellen a fegyelmi eljárást elrendelni s ha pedig a vádak valótlannak bizonyultak, a megvádoltakat arra utasítani, hogy a bíróságnál keressenek maguknak elégtételt megrágalmazatásukért?

A hadigondozottak és a hadikölcsönjegyzők érdekében.

Hertl Sándor (szociáldemokrata) és társai a következő önálló indítványt nyújtották be:

Indítványozzuk, mondja ki a közgyűlés, hogy a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik segélyezésének rendezését, ingyenes gyógykezelését és gyógyszerrel való ellátását elsőrendű feladatnak tekintni, amelynek legsürgősebb megoldását kéri a kormánytól és a törvényhozástól. A közgyűlés kéri a kormányt és a törvényhozást, hogy a hadikölcsönkötvények méltányos valorizálását határozza el és a hadikölcsönjegyzőket juttassa megfelelő kamatszolgáltatáshoz.

A város munkabérei.

Lévay Imre (szociáldemokrata) a következő interpellációt intézi a polgármesterhez: Van-e tudomása a polgármester urnak arról, hogy a városi kertészetben alkalmazott földmives munkások napszámberét napi 2.60 pengőről 2.40-re szállították le s a kertészetben állandóan idegen munkásokat alkalmaznak? Hajlandó-e a polgármester ur a régi munkabérek visszaál-

ányos előadás demonstratívus is-
 éget, amely az
 van.
 után Neumann
 artott nagysza-
 ervről, melyért
 vi köszönetet
 nek.

s. Egyhanguan
 zó tisztikart:
 elnökök: Kar-
 einberger Mór
 Nyiregyháza);
 rt (Nyiregy-
 f; jegyző: Al-
 tagjai percekig
 tisztikart.

ogram szerint
 k indítványára
 t, a zsidó reál-
 uló hervadha-
 rü igazgatóját
 iszleteti taggá
 k egyhanguan
 onti vezetőség-

yalása után a
 ért véget.

szálló bankett-
 és a legkitű-
 aradtak a késő

része a Déri-

etemi
 0.000,
 kap
 erium

mindenkit meg-
 tisztségű és
 mindenki példa
 egyszer megis-
 orca előtt nem
 hajlíthatatlanul
 ot. Nagy érték
 ot. Magát el-
 a kötelesség-
 amely nem-
 en termékeny-
 hanem a késő

gy az egyház
 Szele Györgyöt
 örökítse meg a
 a gyászoló csa-
 formában rész-

ottsággal, egy-
 vaslatokat.

itérium Szele
 iránt a Dóczy
 i székében, dr.
 erre a fontos

etkezett most:
 nek ügye. Dr.
 gyetem rektora
 z egyetemi ta-
 a tanács meg-
 özlő.

g nem lesz
 az egyetemi

pengő kellene,
 debreceni re-
 emplom 1000—
 i lenne.

gy kész felépí-
 rre azonban a

államtól pe-
 erre a célra.

áz akkor kezd
 költség ponto-
 előkészítésére
 az egyház, a
 gal képviselteti

n, hogy 80.000
 yaí lelkészi la-
 ás nélkül tudó-
 választás ellen
 egyházmegye

osmester
 on 17-97.
 tala!

litani s utasítani a városi kerteteket arra, hogy csak helybeli munkásokat alkalmazzon?

Pányóki Lajos (szociáldemokrata) azért interpellálja meg a polgármestert, hogy a műszaki ügyosztálynál alkalmazott kézi munkások leszállított munkabéréit, tekintettel arra, hogy a munkások egy része harminc éve szolgálja a várost, emelje fel ismét 4 pengőre, mert a leszállítás által amennyi sem érhető el jelentékeny megtakarítás.

Vizsgálóbizottságot kérnek a városi nyomda vezetésének és üzletmenetének megvizsgálására.

Labancz András a következő indítványt jegyezte be:

Tekintettel arra, hogy a városi nyomda üzletvezetésében olyan események fordultak elő, amelyek a nyomdának előreláthatólag súlyos veszteségeket okoznak, mint például a Hegedűs és Sándor cég által folytatott szerződésességéből eredő per, tekintettel továbbá arra, hogy a nyomda vezetője az alkalmazottak egy részénél 25-30 százalékos munkabéreszkéntet akart végrehajtani, azzal az indokolással, hogy az üzem ráfizetéssel dolgozik, tekintettel továbbá arra, hogy ugyanakkor a nyomda vezetése és felügyelőbizottsága az ez évi nyereség osztaléka címén jelentős jövedelemben részesül, indítványozom, hogy a törvényhatósági bizottság küldjön ki egy hét tagú bizottságot, amely a nyomda vezetését és üzletmenetét felülvizsgálja és a vizsgálat eredményét a közgyűlés elé terjeszti. Javaslom, hogy a bizottság tagjai sorában valamennyi pártfrakciót képviselve legyen.

A könyvkötő tanoncok ügye.

Nagy Lajos (szociáldemokrata) interpellációjában azt kérdezi, van-e tudomása a polgármesternek arról, hogy a város felügyelete alatt álló iparos tanonciskolában a tanulók mulasztását a lesgyőzöbben büntetik még abban az esetben is, ha munkaadóknak rendkívül sürgős munka elvégzése céljából kell a tanulót visszatartani. Ezzel a gyakorlattal szemben az utóbbi hetekben az összes könyvkötőtanoncokat felmentették a tanonciskola látogatása alól, hogy ezzel elősegítsék a könyvkötőmunkások munkabérének letörését. Kérdezi, mit szándékozik tenni a polgármester, hogy a két eljárás közti súlyos igazságtalanságot kiküszöböljék.

Az összeférhetlenségi szabályrendeletéről.

Markovits Elemér dr. a következő interpellációt jegyezte be:

I. Hajlandó-e a polgármester ur a legközelebbi akár rendes, akár rendkívüli közgyűlésen biztos tájékozás szerzése céljából jelentést tenni arról, hogy a város tisztviselői közül kik azok, akik városi vagy más vállalatoknál, intézeteknél, részvénytársaságoknál, üzemi, vagy a város által alkotott valamely más bizottságnál olyan tiszteletet töltenek be, amellyel kapcsolatban elnöki, igazgatósági, ügyvezető bizottsági, általában akármilyen címen fizetést, jutalékot, jelenléti díjat, vagy bármilyen más elnevezés alatt pénzbeli szolgáltatást kapnak?

Hajlandó-e a polgármester ur a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek egy részletes kimutatást terjeszteni arról, hogy a fenti címenek melyik tisztviselő és pedig mindenik alakulatától külön-milyen összegeket kapott, vagy kap 1928. és 29. évben?

II. Hajlandó-e a polgármester ur a legközelebbi rendes, vagy rendkívüli közgyűlésen jelentést tenni arról, hogy a városi tisztviselő-körön kívül kik azok a törvényhatósági bizottsági tagok, akik a város vállalatainál, üzemi, vagy más bizottságainál, vagy a várossal érdekközösségben álló részvénytársaságban vállalatnál, vagy más intézményénél valamilyen címen pénzbeli szolgáltatást kapnak s ha igen, hajlandó-e a polgármester ur a közgyűlést tájékoztatni az egyesek által ilyen címen az 1928-29. években külön-külön kapott összegekről.

III. Hajlandó-e a polgármester ur a közgyűlési rendezéséről szóló 1929:XXX. t.c. §. 2. bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében a törvényhatósági bizottsági tagokra vonatkozó kizáró okokat tartalmazó szabályrendeletet a legelőszörben előkészítettül és azt esetleg külön erre a célra összehívandó rendkívüli közgyűlés elé terjeszteni?

A Debreceni Független Újság híreinek kifüggesztése.

Juhász Nagy Sándor dr. a következő interpellációt jegyezte be:

A Hegedűs és Sándor Irodalmi és Nyomdai R. T. debreceni cég azon kérelme tárgyában, hogy üzleti bejáratánál a Debreceni Független Újság híreit közlő tábláit úgy, miként azt már előzőleg hosszú időn keresztül tette, az új közlekedési rendelet élethelyébe után is továbbra

A LEGJOBB GYERMEKÁPOLÓSZERREKEL GONDOZZÁK.

Höfer gyermekhintőpor
gyermekkezem
gyermekszappan

LESZÁRITJA A KIÜTÉSEKET, MEGSZÜNTETI A BŐR VÉRŐSSÉGÉT.
PATIKÁBAN, DROGÉRIÁBAN, ILLATSZERTÁRBAN KAPHATÓ.

Ára darabonként 90 fillér.

is kifüggesztesse, a rendőri hatóságok előtt az eljárás folyamatban van. Tisztelettel kérdem a polgármester urat, hogy ha ebben az ügyben hozzá az illetékes hatóság részéről megkeresés fog intézteni, hajlandó-e a polgármester ur a saját hatáskörében odahatni, hogy a hírlapvállalat méltányos és igazságos kérelme

gy a sajtószabadság nagy elvének érvényesítése végett, mint a nagyközönség érdekében is teljesüljön?

Az interpellációk még a rendkívüli közgyűlésen tárgyalásra kerülnek, az önálló indítványokat azonban csak a legközelebbi rendes közgyűlésen tárgyalják.

Amerikában sem mind jólét, ami autó

Őszinte irás a tengerentúli kereseti lehetőségekről

Az Amerikai Magyar Népszavában egy cikk jelent meg nemrégben egy munkatárs tollából. A cikk tartalma röviden az: hogy milyennek képzelik Európában Amerikát és milyen valóságban. Végzős konklúziója pedig az volt, hogy itt csak (sőt főképpen itt) nagyon nehéz ernyvedni és végsőkig megterített munkával lehet elérni a boldogulást, vagyis: azt az aránylagos anyagi jólétet, amelyre oly sok várogyva néz föl az elszegényedett és lerongyolódott Európa. Ez volt — mondhatom — eddig az egyetlen őszinte és becsületes irás, amelyet az itteni viszonyokról olvastam. De azt hiszem, nagyon kevés ember kezébe jut el otthon az Amerikai Magyar Népszava és ezért talán nem lesz fölösleges, ha e szerény cikk keretében én is rávilágítani igyekszem az itteni viszonyokra. Nem lesz fölösleges azért sem, mert tudom, hogy az otthoni helyzet következtében — minden nap újabb és újabb ezrek szánják rá magukat a kivándorlásra és ezeknek nagyrésze — elsősorban persze — az Egyesült Államokra gondol. Ennek az oka a dollár óriási és minden mértéket meghaladó presztízse odaát. Hogy ez mennyiben indokolt, azt nem fejtetem.

Franciaországban olyan tisztelettel tekintenek a dollárra, hogy egész más ha valaki egy dollárt ad a hordárnak, vagy ha az értékek teljesen megfelelő 25 frankot. Ezt magam tapasztaltam. De ha igaz az, hogy senki sem prófétá a saját hazájában, úgy ez az igazság a dollár is áll. A saját hazájában bizony elég hüvösen és tiszteletlenül kezelik, amit bizonyít egész csomó becéző neve, amelyek közül a legszelidebb: „buck” és „banana”, de hallottam már „rag”-nak, azaz: rongynak is emlegetni. Viszont az is bizonyos, hogy Newyork nem képviseli az igazi, gyökeres amerikai szellemet.

Ez az ország végtelenül nagy, hatalmas és gazdag, területben, természeti kincsekben és erkölcsi erőben. Ott is vannak (sőt inkább

mint másutt) virágos rétek legelező barmokkal; lassan síkló méltóságos folyamok a vízrehabló fűzfákkal; szelíd lankások és zordon sziklarengetegek, vannak füves prairiek és zombékos mocsarak, opálos csillogásban ködöl dombhátak és békés legelők, vannak napsütötte pálmás partok és hűs fenyvesrengetegek, vannak tanyák, falvak és mezővárosok; végtelenbe nyúló országutak és tekerős vadvirágos hegyi ösvények. Vannak békés vendégszerető lakosai; egyszerű vidéki polgárok, vannak olyan lakosai is, akiknek egyetlen vágyuk, hogy életükben egyszer legalább, föllihessenek a newyorki magasvasutára.

Mindebből Newyorkban nincs semmi. Newyorkban nincs más csak füst, korom, piszok, rohanás, zaj, tülekedés, irgalmatlan, élethálóra menő harc és — munka. Newyorkban vannak a munkának a templomai — ó, nem a gyárak és műhelyek! 60-80 emletes paloták, toronnyal és haranglátékkal, ahol 10-20 lift működik villámsebessé és szakadatlanul, ahol minden egyes, retentó drágán bérelt office-ban a pénznek, vállalkozásnak és munkának hadvezérei ülnek valóságos táborokkal és a technikai berendezkedésnek tökéletes szerszámaival fölszerelten. Szavakra bányákat nyitnak meg Montavában, olajkutakat fúrnak Mexico-ban vagy gumifákat ültetnek Floridában. Van a Wall Streeten egy Stock Exchange nevű intézmény, amelynek egyetlen napját — október 25-ikét a múlt évben — millió és millió kisember siratja azóta, vannak óriási, füstöt okádó kémények, négyesével, nyolcasával; csikorgó acéldaruk, fűlsikített szögcselvények, vannak allée-k acélgerendákból, melyek mértőföleken keresztül a zakkoló magas vasutat hordják ötvenegynéhány esztendő óta, vannak írtározás méretű felhőkarcok a modern technika minden lélekzetállító csodájával fölszerelten, száguldó autósorok és uccasorokon keresztül, hajsza-

Rudow-ban, Berlin külvárosában az uccára zuhant egy postarepülőgép. Két utasa, bár súlyos sebesülten, de életben maradt.

nyira egyforma vöröstéglaházak, merhetetlen gazdagság és feneketlen nyomor, zsúfolt mammoth áruházak és üresen korgó gyomrok, van minden, ami egy szédtőn nagy világváros tartozéka.

— Business before pleasure! — mondja az amerikai közmondás. Az üzlet az élvezet előtt, volna a pontos magyar fordítás, de business nemcsak üzletet jelent, hanem általában elfoglaltságot, kenyérkeresetet, azt, amiből egy ember él, vagyis munkát, a hasznosítható munkát. Ennek pedig Európában is meg kell előznie az élvezetet.

Newyork azonban a tipikus pénzszerző hely, magának az amerikaiak is. Ha egy amerikai valahol másutt az országban rosszul megy, Newyorkba jön szerencsét próbálni. Vagy Chicagóba, esetleg San-Franciskóba, vagyis: a Newyorkhoz hasonlatos pénzcentrumokba. Ugyanebből a szempontról teletszik meg az újonnan jött bevándorló is Newyorkban. Itt van — már csak a város óriási forgalmánál fogva is, a legtöbb munkaalalom, a legnagyobb kereseti lehetőség és a legnagyobb chancia a boldoguláshoz, ha — minden jól megy. Ellenben, egy kis kisiklás, egy kis számítási hiba, egy hónapi betegség vagy ilyesmi már elég ahhoz, hogy a szépen kitervelt pénzszerzési campagne füstbe menjen. Mert itt nincs betegsegélyző és az orvos, gyógyszer, lakás, élelem, mely normális kereset mellett megfizethető, igen nagy teher lesz, míhelt a kenyérkereső nem dolgozik. Egyébként jövedésségű, munkabíró és nem válogató ember mindig dolgozhat. De az nem igaz, amit Európában folyton hajtogatnak, hogy Amerikában semmi munka nem szegény. Amerikában épen úgy van, mint az óházában: csak a már meggazdagodott vagy eredményt elért bevándorolt dicsekszik azzal, hogy cipőtisztításon kezdte. Különbözn akinek rosszul áll a szénája és kénytelen bármilyen munkát elfogadni; ha csak lehet letagadja. Talán nemesak egyeni szegényenérzetből. Egy képzett vasmunkástól hallottam, aki már hónapok óta nem dolgozik, mert a gyár, ahol működött, beszüntette a munkát bizonytalan időre, hogy elmenne bármely dolgozni. De nem mehet, mert ha a szakszervezetben megtudják ezt, kiközösítik és akkor a szakmájában nem dolgozhat többé, legalább is nem azért a munkabérért, amely a szervezett munkásoknak jár. Tehát itt is...

Persze, senki, aki hazuról elindul, nem azzal a számítással jön Amerikába, hogy itten mint — bár aránylag jól fizetett — bérmunkás keresse meg azt, ami a megélhetéshez épen elég és ha egy kis szerencsése van, még ezenfelül néhány dollárt évente félre tegyen.

Nem. Még ilyet nem hallottam. Mindenki azzal jön, hogy majd ő... Ő lesz az, akinek sikerül utána csinálni a Rockefeller-ek, Woolworth-ok, Fordok receptjét... Hiszen Amerika a határtalan lehetőségek hazája... Ezek számításon kívül hagyják, hogy micsoda mérhetetlen nehézséggel kell egy újonnan jöttnek megküzdnie, amíg csak odáig jut, hogy a megélhetést biztosítja. És hogy azok az idők elmúltak (Amerikában is) amikor pusztán egy szerencsés ötlettel vagy vagyonnal lehetett szerezni. Ez legtöbbször — majdnem mindig — a kialakulófélben levő társadalmakban lehetséges, amilyen Amerika, vagy inkább az Egyesült Államok — volt a múlt század végéig. Most már az Egyesült Államok is a megszervezett társadalom, amilyen az európai országok nagy része volt a háború előtt, amelyben mindenkinek megvan a maga helye, ahonnan nagyon nehéz, csak kivételes körülmények és tudás esetén lehet magasra... Tünetnyes karrierék persze most is vannak, de ezek nem a most ideérkező „zöldek”-re várnak. Nagyon jól meg-alapozott, itt született és iskolázott, családai összehozottakkal rendelkező, viszonyokat és körülményeket ismerő fiatalberek osztály-része lehet ez csak, épen úgy, mint Európában. Karrier alatt persze, a politikai élet, bank, pénz és üzleti világban való vezető pozícióért. Semmiféle zsenialitás sem pótolhatja az iskolai képzettséget, amelyet most már Amerikában is megkövetelnek minden valamire való hely betöltésénél, az angol nyelv öccletes tudásáról nem is beszélve. És így, a múlt század végéig még el lehetett képzelni Amerikában, hogy valaki virsli árusként kezdte a milliomosságát; ma már nem. Ma egész Éhonyos, hogy aki virsli árusként kezd, az anyanyelv is fogja végezni. Most már itt is csak arról lehet szó, hogy valaki kiöln azzal az egyetlen és nagyon egyszerű világos szándékkal, hogy beáll a többi dolgozó millió sorába és dolgozni fog. Ezzel a szándékkal, ha következetesen keresztül viszi, elérhet annyit, hogy kezdetben küzdőve, később (ha közben szorgalmasan tanul is és tö-

képen: pont tartó munka viszi az elő ségben leléi érdemes vo ide átmente

Hányszor lévén szó négyzobá ebből azt alább is van nem jelent s

A négy s Európában, van fürdősz azt jelenti, van: nappa hából le va nak. Az iga gözítés mi a házbőrn gázt kivéve berendezés takarítható, gyen.

Autót leh lárért. Ingy szabadulni valaki, aki is valaki, kap, hogy t marosan ki megtakarít

Van nyor van az egy ben, hogy len elhínni, nyat után hallja maga néha aszso

— Giv Vannak, ak Az igaz, látni. Elvé vagy forg egy vak, l

Azokról, nagyot est is lenezett nyerüket: nem nevez hon katoná dollárt ker tartó és s

tíz év ala gyomnak s rajta) és l itt marad, közben me nratot és nyékére. V oldala itt mind aran mind jólét

Egynélhá Az első és dollárig a lampolgar dollár feja lamtól isk elintézte ő

A szel Európá és nem fog ő így van. F dollárok v

Uj ve Ezen

kedvezn nat kiv kiadóh

Ma előadás Tekintet és szính

Park szember dalával

prilis 30.

képen: pontos, megbízható, türelmes és kitartó munkásnak bizonyul, könnyebben fölviszi az előmunkás sorig és ebben a minőségben leli azt a hátralevő időt, amelyet még érdemes volt a bizonytalan sorsu Európából ide átmenni.

Hánszor emlegetik odahaza — amerikairól lévén szó: Autója van! Háromszobás vagy négyszobás lakása van fürdőszobával! És ebből azt következtetik, hogy az illető legalább is vagyonos ember! Mindez, Amerikában nem jelent semmit!

A négy szoba itt nem azt jelenti, amit Európában. A legrományosabb apartmenthez is van fürdőszoba. Itt a „Theerom apartement” azt jelenti, hogy a lakásnak három helyisége van: nappali, hálószoba és konyha. A konyhából le van csipve egy darab: fürdőszobának. Az igaz, hogy villany, gáz, melegvíz és gőzfűtés minden valamire való házban van és a házbéren felül egyéb kiadás (a villanyt és gázt kivéve) nincsen. Ezenkívül a lakás egész berendezése azt a élt szolgálja, hogy könnyen takarítható, tisztántartható és kezelhető legyen.

Autót lehet venni, használtat 50-100 dollárért. Ingyen is néha, mert aki meg akar szabadulni használt kocsijától, örül, ha akad valaki, aki elviszi. De ha még új kocsit vesz is valaki, olyan kényelmes heti lefizetésre kap, hogy (föltéve, hogy szüksége van rá) hantárosan kifizetődik és az árát ugyszólván megtakarítja utiköltségben.

Van nyomor is bőven, mint ahogy mindenütt van az egész világon. De a legfuresőbb ebben, hogy ami az ember nem látja: képtelen elhinni. Nem állhat meg az ember alkotmány után egy kirakat előtt, hogy rögtön ne lallja maga mellett a — néha halk, könnyőrgő, néha asszonyos, követelő hangot:

— Give me a dime! (Adjon tíz centet!)

Vannak, akik csak egy nickelt-kunyorálnak. Az igaz, hogy hivatásos koldust keveset látni. Elvéve itt-ott a Sabyay lejáratnál, vagy forgalmasabb tereken ül, vagy áll egy-egy vak, béna ember.

Azokról, akik, bár társadalmi szempontból nagyot estek, de tisztességes — akárhogy is lenézett — munkával keresik meg a kenyéruket: nem beszélnek. Egészen bizonyosan nem nevezhető karriérnek az, ha valaki otthon katonatiszt volt és itt pincér, ha hatvan dollárt keres is egy héten. Ha türelmes, kitartó és szorgalmas: összerakja a dollárokat tíz év alatt van egy tőkéje, ami otthon vagyonnak számít (vehet itt is egy kis házat rajta) és határozhat, hogy haza megy, vagy itt marad. Föltéve persze, hogy nem akarja közben meggyorsítani a vagyonszerzési folyamatot és nem téved a Stock Ezhange környékére. Van tehát az életnek fény és árnyoldala itt is, mint mindenütt a világon. Nem mind arany, ami fénylik — itt sem: és nem mind jótét, ami autó.

Egynéhány dologban mégis különbség van. Az első és nagyon fontos az: hogy évi 3000 dollárig a jövedelem adómentes. A nem állampolgár fizet egyszer és mindenkorra 8 dollár fejadót (azt bőven vissza kapja az államtól iskolai oktatás formájában) és ezzel elintézte összes adókötelezettségét. A szellem a leglényegesebb különbség Európa és Amerika között. Lehet, hogy ez nem fog örökké úgy tartani itt sem. De most így van. És ezért érdemes ide jönni — nem a dollárok végett...

Szabó János.

Feldheim posztóház május 1-től Svetits-palotában

HIREK
A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG
telefonszámai:
Kiadóhivatal 18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Görbe tükör

— Miért vesz maga mindig a jobb oldalra jegyet, ha színházba megy?

— Az orvosom azt mondta, hogy a szívem nem jó és ártalmas dolog, ha baloldalon alszom.

— Biztos ur kérem, vegyen őrizetbe.
— Miért?
— Mert megdöglöttségem miatt.
— No és meghalt, vagy megsebesült.
— Nem. De egy perc múlva ő is itt lesz.

— Maga miért került ide a bíróság elé?

— A meggyőződés miatt.
— Hogy-hogy?
— Meg voltam győződve, hogy a rendőr nem néz oda.

Utas: Hallja, ne dobálja úgy azt a ládát. Nem látja a „Törékeny” felírást.
Hordár: Ne tessék félni. Husz éve dolgozom ezen a pályaudvaron és még soha egy ládát sem törtem össze.

— A kir. ítélőtábla elnöke Budapesten. Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök kedden délelőtt hivatalos ügyekben Budapestre utazott. A kir. ítélőtábla elnöke előreláthatóan 2-3 napon át lesz hivatalától távol.

— Fráter altornagyot megoperálták. Budapestről jelentik: Fráter Pál ny. altornagyot, országgyűlési képviselőt Adam professzor a Faszor-szatóriumban megoperálták. A nagybeteg képviselő állapota, akinek rokonai és barátai összekötötték a Debrecenben is számos tisztelője van, a sikerült műtét óta lényegesen javult.

— Új gyógyszer a lepra ellen? Bukarestből írják: A lapok jelentése szerint egy román orvos egy új, lepra elleni gyógyszert talált föl. Az új gyógyszer főmólt és kloroform keveréke.

— Az összes megjelenő szépirodalmi újdonságok, tudományos és ifjúsági könyvek a megjelenés után azonnal kaphatók Debreceni Független Újság Kölcsönkönyvtárában.

— Pachoffer Hellát utánozta egy 12 éves kislány. Budapestről jelentik: Különös ongyilkossági kísérlet történt kedden Budapesten. Még élénken emlékszik az újságolvasó közönség Pachoffer Hella filmszínésznő esetére, aki reklámszempontjától vezette a Margithidről a Dunába ugrott és kiuszott a habok közül. Egy tizenkétéves, elsőpolgárista budapesti kislány ismételte meg Pachoffer Hella bravúriát. A kislány iskolából jövet a Margithidre megállt, a hid egyik oszlopa alá rakta könyveit és belemeg a folyóba. Azonnal kifutott a motoros, de a kislány visszautasított minden segítséget és szabályos tempókkal kiuszott a partra. A mentők mindamellet a Rókus-kórházba szállították. A lányka, tanárnő és barátai szerint túlfellett, romantikus hajlamú leány, aki tizenkétéves kora ellenére is iflandóan fiúk társaságában volt és hangoztatta, hogy filmszínésznő szeretne lenni. Valószínűnek tartják, hogy a német filmszínésznő példája nyomán követte el vakmerő lépését.

— „Ilford” lemez, film, papír, világ-nárka. Amatőrök ideálja! Lerakat Liener fotoüzletében!

— Hamistanuzásért egy hónapi fogház. Hegedűs Áronné berettyóújfalui asszony az elmúlt évben ismerősének, Kenyeres Imrénének a felbujtására hamis vallomást tett egy polgári perben. A bűnvádi eljárás megindult ellene és mivel a vád a debreceni törvényszéken megtartott tárgyaláson igazolást nyert, a bíróság egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— Amatőrök és szakfényképezők a viághírű „Ilford” londoni gyár készítményeit Debrecenben Liener fotolaboratóriumában zerezhetik be! Ferenc József ut 34. Telefon 10-29. Hegedűs és Sándor-ház.

NE!!!
FELEJTSE EL
ELŐFIZETÉ/ÉT
MEGUJITANI

— Eljegyzés. Weisz Magdát eljegyezte Löwenstein Sándor Páparól.

— Eljegyzési, esküvői meghívókat izlésesen, olcsón készít a Hegedűs és Sándor Rt. nyomdája, Piac ucca 49., II. udvar.

— Értesitem a t. vásárló közönséget, hogy a Tolnai cipőüzletből 25 év után kiléptem és május hó elsején Széchenyi ucca 3. szám alatt cipőüzletet nyitok, hol alkalmi vételek olcsó áron kerülnek eladásra. Szíves partfogást kérve, tisztelettel Liener Márton.

— Amatőrfényképek tőkéletes kidolgozása Liener fotolaboratóriumában, Ferenc József ut 34. Telefon 10-29.

— Felmentettek egy kazánmosót a gondatlanságból okozott súlyos testisértes vádjá alól. A debreceni törvényszéken dr. Serly Jenő tanácselnök tárgyalta kedden délelőtt Szücs Mihály debreceni kazánmosó bűnyűjét, aki ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértes miatt emelték vádat. Szücs kerékpárjával haladt a vád szerint a Piac uccán és elgázolta Földvári Jánosné 86 éves asszonyt, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A tárgyaláson igazolást nyert, hogy az öreg asszony volt a hibás és ő ment a kerékpárnak. Az asszony sem emlékezett vissza a dolgokra, zavaros feleleteket adott és még azt sem tudta megmondani, hogy melyik évben született. A bíróság felmentette Szücs Mihályt a vád alól.

— A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG újabb riportfelvételei ismét láthatók a „Friczi” kalvszalon kirakataiban.

— Lopott csirkével akarta megvesztegetni a rendőrt. A Rákóczi uccai piacon özv. Demák Jánosné 54 éves Faragó ucca 6. szám alatti lakos egy pár csirkét lopott és futásnak indult. A károsult kiabálására nagy tömeg vette üzőbe a tolvajt, akit sikerült is elfogni rövid hajtsa után. Özv. Demák Jánosné átadták a rendőrnek, akit az asszony meg akart vesztegetni és az egyik csirkét át akarta adni neki abban az esetben, ha futni engedi. A tolvaj asszony ellen megindult az eljárás.

— Ha bármilyen művészi fényképre van züksége, forduljon bizalommal Liener Béla műtermébe, Csapó u. 1. Telefon: 17-22.

— Szakosztályi ülés. A debreceni ipartestület asztalos szakosztálya ma, szerdán este 7 órakor az ipartestület kistanácsstermében szakosztályi ülést tart. Miután az ülésen minden tagot egyformán érdeklő rendkívül fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá, az elnökség ezúton kéri a szakosztályi tagok teljes számú és pontos megjelenését.

— A Debreceni Független Újság riportfelvételei megrendelhető Liener fotostudiojában Piac ucca 34. sz. Hegedűs és Sándor ház.

— Belefulladt a körösbé egy 17 éves körösladányi leány. A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy halálos szerencsétlenség történt Körösladány határában. Szamódi Szabó István 17 éves leány három lovat vitt a Körösbé mecszátni. A lovakat elcsúszta a sebes áradás és kiusztak a folyó tulsó partjára. A 17 éves leánykegye utának akart menni, de nem tudott kiszabadulni a víz sebes sodrásából és örvénybe került, ahol elmerült. Segélykiáltásait nem hallotta senki. Holttestét csak másnap vetette partra a víz.

— A tisztántuli husiparosok a szabad vágás ellen. A Tisztántuli Husiparosok Szövetségének igazgatótanácsa Debrecenben a kereskedelmi és iparkamaránál május 11-én, vasárnap délután 3 órakor rendes igazgató-tanácsi ülést tart. Tárgyszorozat: 1. Az 1929 december hó 22-én megtartott gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Az 1929. évi mérleg és nyereségvesztés bemutatása. 3. Az 1930. évi költség-előirányzat. 4. Pénztári jelentés. 5. A kereskedelmi miniszter 125.787-XI. sz. rendelete az alkalmi husárúsításról és az ezzel kapcsolatos budapesti nagygyűlés lefolyásának és az ezután Debrecenben tartandó nagygyűlés tervének ismertetése. 6. A turkevei hatósági huszék ügyének ismertetése. 7. Egyéb folyó ügyek és indítványok.

— A Debreceni Független Újság előfizetői és példányonként vásárlói jelentős kedvezménnyel használhatják a Debreceni Független Újság Kölcsönkönyvtárát.

— Étványtalanságú, rossz gyomorral, bélrekedésnél, renyhe emésztéssel; anyagcsere-zavaroknál, esalánkiütésnél ék bőrvizkeletnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomrot és belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

— Sipos István műszerész Csapó u. 11. Kerékpárok, varrógépek szakszerű javítása.

— Tavaszi, nyári kalap újdonságok legolcsóbban beszerezhetők: Matta Anna, Bethlen u. 23.

— Elismert legizlésebb csokrok, kózoruk „Rózsa” virágcsarnok, Ferenc József ut 22-24. (Debreceni Első Takarékpénztár.)

— 3 lámpás hálózati rádiókészülék már 75 pengőtől kapható Tasnádi rádiolaboratóriumában, Piac 21.

— Kellemes meglepetésben van része, ha Varga fényképező új kirakatait megszemléli Piac ucca 7.

RADIO

SZERDA, április 30.
Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye.
9.30: Hírek.
9.45: A hangverseny folytatása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó.
12.05: A m. kir. I. honvédelyminiszter zenekarának hangversenye.
12.25: Hírek.
12.35: A hangverseny folytatása.
13: Időjelzés, időjárásjelentés.
14.30: Hírek, élelmiszerárak.
15: Piaci árak.
15.30: Morse-tanfolyam.
16.10: Ozorayné Kálmán Margit novellája: „Balatoni sellő.” Felolvasa a szerző.
16.45: Időjelzés, időjárás, hírek.
17: Gyarmathy Sándor felolvasása: „Hogyan készült a gramofonlemez.”
17.30: Az Orsz. m. kir. Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskola zenekari hangversenye a Dohnányi Ernő dr. vezetése alatt álló zongoraművészképző tanfolyam növendékeinek közreműködésével. Vezényel: Dohnányi Ernő dr.
19.15: Olasz nyelvoktatás.
19.45: Orbán Sándor magyar nótákat énekel Rigó Jancsi és cigányzenekarának kíséretével.
20.40: Tóvárosi Firscher Emil, a Budapesti Nemzetközi Vásár elnökének előadása: „A Budapesti Nemzetközi Vásár.”
21: Fuvós kamarazene-est.
21.40: Vársárhelyi Jenő előadása: „A japán-magyar Dawis Cup tenisz-mérkőzésekről.”
22: Időjelzés, időjárás, hírek. Majd: Kerincgök és operettársulatok. (Zenekari hangverseny.) Vezényel: Polgár Tibor.

Külföld.
Bécs. 12: Z. 15.30: Hg. 20.05: Népies színjáték. Utána: Z.
Berlin. 18.30: Z. 20.30: Z. 21: Hg. 22.30-1: „Walpungis-éjszaka” Hamburgból.
Frankfurt. 19.30: Hg. 21.30: Z.
Hamburg. 20: Lehár-est. 22.30-1: Walpungis-éjszaka.
Kassa. 12: Falusi zene. 17.10: Z. Utána: Prága.
London. 18.40: Hg. 19: Zenés rádiórevü. — 20.35: Kz. 22.30: Tz.
Milánó. 19.15: Z. 20.30: Z. 21: Vigjáték. 23: Vegyes zene.
Prága. 11.15: G. 18.10: Május 1-ének, mint a munka ünnepeinek története. 20: Hg.
Róma. 17.30: Hg. 21.02: Z.
Zürich. 15: G. 16: Z. 20: Z.

TÉGLA és CSERÉP
legolcsóbban kapható TÓTH és SEBESTYÉN RT. Téglagyártó-ról. Eladás Földő ucca 2. sz. — Telefon 610

Anyakönyvi hírek

Kedden, április 29-én az alábbi bejelentések történtek a debreceni anyakönyvi hivatalban:

Születések: Szobonya Péter napszamos, leány: Eszter. — Balogh István MÁV pályőr, fiu: György. — Kozma János gazdálkodó, leány: Ilona. — Kósa Lajos kömüves, fiu: Vince. — Gajdány Antal földmunkás, leány: Róza. — Hóbe Jenő MÁV állomásfőnök, fiu: Jenő. — Soltész József boltiszfőnök, fiu: Lajos. — Matkó András gazdálkodó, fiu: András. — Prezniczky János földmunkás, fiu: Zoltán. — Dien Mihály földmunkás, leány: Katalin. — 6 törvénytelen újszülött és 2 halva születés.

Házasságok: Vengrin Géza—Andok Erzsébet. — Marschalkó Lajos—Rácz Róza.

Halálozások: Szombati Mária ref. 12 hónapos, Vulkán telep. — Glück Adolf izr. 80 éves, Piac u. 56. — Veres Béla ref. 19 éves, Csóka Pál u. 13.

Uj kedvezmény vendégeinknek
Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott
20% kedvezményt szobaárainkból
10% kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve), módunkban van az ÚJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni!

Magyar kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház
előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda Budapest,
szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége)

**Őn sem nélkülözheti,
mindenkit érdekel!**

Rövidesen megjelenik

**A GÉNIUS
KIS LEXIKONA**

Egy kötetben nyújtja az összes emberi tudást.

60 kötet

anyaga egy kötetben összegyűjtve. A kötet

1600 hasáb

szövegből áll. Hasábonként 67 sort, vagyis összesen

110,000 sort

tartalmaz, amelyekben

40.000 cikk, 800-nál több kép

foglaltatik,

Előfizetni csak rövid ideig az alanti szelvényen

május 5-ig lehet.

Előfizetési ára: Dus aranyozásu, tartós egész vászonkötésben — — — — — **12 pengő.**

Megjelenik 1930 május 15-én.

Megjelenés után a mű bolti ára **16 pengő.**

Töltse még ma ki az alanti szelvényt és küldje be:

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT.
könyvkereskedés Debrecen,
Ferenc József ut 34. sz. címre.

Megrendelés.

T. HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT.
KÖNYVKERESKEDÉSÉNEK

DEBRECEN.

Ezennel megrendelem a GENIUS KIS LEXIKONA című művet 12 pengős előfizetési árban, egyidejűleg beküldtem 4 pengőt és kötelezem magamat, hogy a második 4 pengős részletet április 30-ig, az utolsó 4 pengős részletet a könyv megjelenésekor fizetem.

193

Pontos aláírás és foglalkozás.

Előfizetési határidő május 5.
Megjelenés után a bolti ár 16 P

Feljön a Nemzetközi Vásárra?

Ne mulassza el a Váci ut 80. alatti (Révész u. sarok) telepünetet felkeresni, ahol **május 3-tól bezárólag 10-ig**

olcsó hetet rendezünk.

Használt és leállított

személy- és teherautók

elsőrangú márkák, minden elfogadható árban és igen kedvező fizetési feltételek mellett kerülnek eladásra.

Városi iroda: **HASZNÁLT AUTÓSALON** Budapest, VI, Andrassy ut 8. szám. ☽☽ Telefon: Aut. 259-87. sz.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Takáts Alice

Épen egy tucat dráma volt már Szomorj Dezső mögött, amikor elérkezett a *Takáts Alice*-hoz s meg kell vallani, hogy oeuvrejének ez a tízenkét előző opusa nem túlságosan kedvező erre az egyedülálló jelenségre a magyar irodalom félmúltjában és jelenében, erre a tulfinomultan egyenetlen költőre, extatikus rajongóra, aki folytonosan lelki görcsökben vonaglott, az idegember lázas önkínzásával, mindig fel fokozottan, valami bizantinus pompázatossággal, külön kiképzett nyelve szólóváival, öngyönyörbe szédült lélek, aki volt, tiündöklőn dekadens.

De a *Takáts Alice* azért mégis jó dráma. Aminthogy minden Szomorj-dramában volt valami komor és izgató, zsufoltóságuk és meg-hökkentő különösség-hajhásúak ellenére is, mindegyik Szomorj-dramában megmutatkozott, hogy milyen erős a belső váza, mennyire tisztavonalu a konstrukciója, ha ez a külső kiképzés keresett cikornyássága miatt, a mindentakarás erőlködésében csak rejtett érték maradt is.

Nos, a *Takáts Alice*-ben végre érvényesülni tudott a drámaíró Szomorj Dezsőnek épen nem közönséges komponáló tehetsége, kibontakozhattak konstruktori kvalitásai, a részletek nem annyira agyondolgozottak, hogy megbontanák az egészet az egyensúlyát, — s a *Takáts Alice* jó dráma is. A konfliktusa erős és tiszta, ha — Szomorj azért hü önmagához, — egy olyan szituációban fejlődik is ki, amely épen csak ebben az egyetlen esetben lehetséges: az orvosnő, aki magára nézve igencsak oldja meg azt a sokat vitatott problémát, hogy a gyógyíthatatlanul szenvedő beteget meg szabad-e váltani s akiért a szerető és szeretett, genialis férfi feláldozza magát, amíg ez a börtönben ül helyette, önmagától való menekülésszerűen szeretője lesz egy soffőr-karakternek, aki épen „nem egy tünemény! Isten őrizt! egy berlini rajongó holdcsütésben”, — ha egyébként derék fiú is. A drámai mag tehát erős és tiszta a tragikus konfliktus: a magasabbrendű ember orvosnő addig szigoruan zárt karakterét megbontja a lelkébe belépett kaos, a kon-turok tisztaságát feloldja a töle idegen elem, ami beléjekerült, megbomlik pompás egyensulya és összeomlik. Ez az összeomlás csak morális, a drámát nem zárja le a fenséges esztétikai távlatot adó halál, a színmű tehát nem lendül a tragédia magasságába, amint azt a konfliktus erőssége sejtetné s ennek oka van: a végén az élet, a minden megsemmisülést túl-élő élet eleven erejének a parancsa érezhető, az anyaság misztériuma elől visszavonom a követelő tragikus végzet.

A *Takáts Alice* nem a ma drámája, annyira individuálisak a karakterei, annyira egyszerien

előforduló a konfliktusa, hogy a kollektív sorsot, a mindenkire egyformán érvényesülő törvényt nem lehet kiérezni belőle. De azért mégis jó dráma: hatalmas szenvedélyek ütköznek meg benne, valami sötétben izzó lendülete van, robbanó feszültsége és ideges izgalommal vágató irama. Ez a különös öntépi temperamentum most megérezte magát a tullekben, viszont szabadjára engedte valóban kitűnő konfliktusfejlesztő tehetségét, hogy a drámában nem is egy egyenesen félelmetesen plasztikus kép van. Eszközeiben most is bőkezű maradt Szomorj, egyforma virtuozitással dolgozik impresszionizmussal, realizmussal, szimbolizmussal és főképen dialógusának sajátos ritmusával, azokkal az egyénien kevert égő színekkel, különös lobogással, ami most tisztább fényű, mint volt. Karakterei erővel teljesen kivésettek, — az alakok azért sokat megőriztek exaltált bőbeszédűségükből, — a jelenetek nagyszerű crescendoval fölépítettek és keményen egymáshakapcsoltak: jó dráma.

(Hogy ugy mondjam, Szomorj most „meg-volt nekem“.)

A Csokonai-színház előadásán látszik a gondosság, a rendező jó elképzelése, hogy kifejleszteni igyekezett az író szándékait, maga a színpadi mű azonban épen nem hibátlan. Sőt. Vannak benne sikerült részek, levegős jelenetek, helyes vonalak és finom tónusok, de alap-hibában szenved: az a megragadó intellektuális erő hiányzik belőle, ami annyira sajátja Szomorjnak és olyan erénye a *Takáts Alice*-nak s a zeneiség, a tempója, az egész vibráló lüktetése, a belső felület rejtett remegése. (Teljesen elhibázott például a második felvonást *quasi morendo* játszani.)

A együttes összetétele sem olyan, hogy kiválóan alkalmas volna épen ennek a drámának a hibátlan megelevenítésére, mert egyes, nagyon fontos, pontokra olyanokat kell állítani, akiknek a színészi egyénisége meglehetősen távol áll a szerepük karakterétől. *Halassy* Mária a címszerep nehézségeit az első és a harmadik felvonásban jól győzi, mély, igaz hangjai vannak, a második felvonás súlyosan próbáltató, megdöbbentően gyors hangulati átmeneteinek megoldásában és ennek fokozati fölépítésében azonban már kevesebbet ad. *Bálint* György igen figyelemreméltó tehetség, elmélyült fiatalsága ellenére is, de sokkal intellektuálisabb ahhoz, mintsem a soffőrtípust meg tudná formálni; *Thuróczy* Gyula fölényesen intelligens, belső és külső habitusában egyformán teljes illuziót keltő orvosprofesszor; *Sugár* Gyula a moral insanitit egészen elsőrendűen demonstrálja; *Keddy* Gyulában van abból a nagy egyszerűségről és belső izzásból, ami Markovits-hoz szükséges és ezt jól ki is tudja hozni, annál inkább kár, hogy egy-egy hangja érthetetlenül hamis; *Tuboly* Lujza karakter-figurája kvalitatív. (bl)

Forradalom az agglegény otthonban.

Kedden új műsort mutatott be a Vígyszínház mozgó. A fő attrakció Forradalom az agglegény otthonban című vígjáték, amely fordulatossá eslekményével állandó derűtségben tartotta a nézőteret. Francia szellemesség és kitűnő színészi produkciók jellemzik a filmet. A temperamentos Nagy Kató játsza a női főszerepet, míg Siegfried Arno egy agglegény szerepet alakít eleven humorral.

Kísérő műsor, de a vígjátékkal teljesen egyenértékű a *Vetélytársnők* című *Ohnet* regény filmváltozata. Kedves romantika, mely az igazság megnyugtató győzelmével végződik. Külön értéket jelent a feldolgozásban a gyönyörű vidék, a hangulat fokozó tájak és a finom színészi alakítások pedig tökéletessé teszik az illuziót. Korda Mária, Hans Adalbert v. Schlettow és Paul Otto a főszereplők, de a kisebb szerepeket is elsőrangú színészek alakítják.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍRŐ

Ma este 8 órakor bérlétszűnetben a *Mesék az irógépről* című operett Lehmann Vilma szerepében lép fel

ZILAHY IRÉN a budapesti Városi Színház művésznője, az ország első szubretprimadonnája.

Feltétlenül nézze meg az ország legbájosabb gépirókissasszonya szerepében Budapest leg-szebb színésznőjét.

ZILAHY IRÉN-t Az utóbbi évek hasonlíthatatlanul legnagyobb operettsikerében lép fel mint Lehmann Vilma az ország első szubretprimadonnája.

ZILAHY IRÉN aki a nagyszerű darab budapesti diadalmas elő-adás-sorozatán Honthy Hannával felváltva játszotta ezt a briliáns szerepet.

Hétre ma várom a Nemzetinél...
Dal az irógépről...

és egy csomó más slágert énekel és táncol
ZILAHY IRÉN a *Mesék az irógépről* operett ma esti előadásán.

Csütörtök, péntek este folytatja a színház a TAKÁTS ALICE szenzációs előadás-sorozatát.

A *tisztelt bérlek figyelmébe!*
A színház igazgatósága állandó bérlői iránti figyelemből és előzetekénységéből az állandó bérlők részére a jelentkező sorrendjében

ZILAHY IRÉN ma esti „Mesék az irógépről”-beni fellépésére, valamint

RÁTKAI MÁRTON május 5-i Drótosztót és május 7-i Katica-beli fellépésére a helyárából

HUSZ SZÁZALEK kedvezményt biztosít.

MOZI

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ
DÖCSKAPTÉR

Urak! Férjek! Völégények! Fialetemberek! Örökiflak!

Április 30-án és május 1-én: szerdán és csütörtökön: Rendkívüli előadás! Kizárólag csak férfiaknak! Előadások: 7 és 9 órakor. Jegylovétel állandóan!

SPORT

Megerkezett a BocsKay.

Kedden este megerkezett görögországi turájáról a BocsKay csapata, melyet a vezetőség nevében dr. Fényes üdvözölt. A játékosok egészségesek, csupán Móré silyli még pénteki sérülését. Vasárnapi játéka így bizonytalan.

Mozgósínházak műsora:

<p>APOLLÓ. Telefon: 7-62. Ma: fél 7 és 9 órakor: Hogy péntektől mi lesz az új műsor? Kérem, figyelje meg! Az évad legújabb slágerei: Varieté-szerelem, a Cecil B. de Mille produkcióból és hogy mi fogja kisérni e bájos műsort? A két balkezes barátunk: PILOTTI és hogy mivel? A FEKETE KEZZEL!!!</p>	<p>URANIA. Telefon: 12-51. Ma fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor Teljes hangos műsor: 1. Paramount Cirkusz. (Hangos és rajzos.) 2. Nelson Revü. (Énekes, táncos göröls jelenet.) 3. Buta ember szerencsése. A Metro 10 felv. hangos filmje. Főszereplői: Buster Keaton, Dorothy Sebastian. Leadás a világhírű Gaumont gépen. Pénteken délután fél 3-kor: ifjúsági előadás 30 és 40 filléres helyárákkal.</p>	<p>VIGSZÍNHÁZ. Telefon: 14-71. Ma: 7 és 9 órakor: Forradalom az agglegényotthonban. (A bakfis csecsemő) és ki a csecsemő? NAGY KATÓ és az agglegények? SIEGFRIED ARNO és ALBERT PAULIG; e filmet meg fogja előzni: Vetélytársnők. Ohnet világhírű regénye. A főszerepben: HANS ADALD. és SCHLETTOW, Korda Mária és Paul Otto.</p>
--	---	--

Pénztárnyitás mindkét mozgóban délelőtt tizenegy órakor, délután előadás előtt egy órával.

Vasárnap délután rendezti a DMTE idei első junior birkozóversenyét

A Debreceni Munkás Testező Egyesület, mint a múltban úgy a jelenben is, elől jár a jó példával és megkezdte birkozóversenyeinek sorozatát, amelyeknek első állomása a most vasárnap lebonyolításra kerülő kerületi junior birkozóverseny lesz, amit folytatni fognak a sorozatos klubközi, valamint ifjúsági versenyek, amelyeket az országos érdeklődést mármint megelőző Kovács Gyula vándordíjas verseny fog csak megszakítani. A most vasárnap lebonyolításra kerülő versenyen a kerület összes birkozóval foglalkozó egyesületei indítják legjobb birkozóikat, így a versenyen a helyi egyesületeken kívül biztos indulnak a Karcagi MOVE Sport Egylet és a Nyíregyházi Vasutas Sport Club ifjú junior gárdája. A versenyt a rendező egyesület a Munkás Otthon dísztermében bonyolítja le és az előmérkőzések, amelyekre belépti díj nem lesz, már délelőtt 9 órakor megkezdődnek, míg a döntő küzdelmek délután fél 3 órakor kezdődnek. A rendező egyesület igen minimális belépti díjakat állapított meg, hogy ezáltal is lehetővé tegye a birkozó sport híveinek a versenynek megtekintését. Helyárak: Üllőhely P 1.—, állóhely P —.50.

Sághy játszik a Bástya ellen. A Boeckay vasárnap a Bástya csapatával mérkőzik Debrecenben és erre az alkalomra a legjobb csapatra van szüksége a Boeckaynak, ha pontot akar szerezni. Már pedig a debreceni csapat igen rosszul áll a tabellán, könnyen a kiesési zónába kerülhet és minden kísérletezés végetes következményekkel járhatna. Ezért felmerült az a terv, hogy a Boeckay játéka kérje fel Sághyt, akinek játéktékéségéről eddig még nem érkezett értesítés.

Vátozás a magyar válogatott csapatban. Csütörtökön Prágában a cseh ellen mérkőzik a magyar válogatott együttes, melynek összeállítása lemondások illetve sérülések következtében megváltozott. Tancos helyett Titkos lesz a jobbszélső, míg Borsányi helyére a jobbhalfi posztján a Budai II. Steinerje fog szerepelni. A csapat különben igen gyenge.

Tanácsülés a KLASZ-ban. Az amatőr labdarúgó alszövetség tanácsa szerdán este 8 órakor saját helyiségében (Hegedűs és Sándor cég) ülést tart.

Profi válogatott—Kelet válogatott és Boeckay—Attila egy pályán. Május 11-én Debrecenben vendégszerepel a profiválogatott Kelet amatőrválogatott csapata ellen. Most tár-

gyalások kezdődtek, hogy e mérkőzéssel egyidejűleg játszik le a Boeckay-Attila bajnoki mérkőzést is, amely azonban elsősorban is attól függ, hogy az olasz-magyar mérkőzésre szükség lesz-e Boeckay játékosra vagy sem.

KÖZGAZDASÁG

Élénk vételkedv a gabonatözsden.

Budapest, április 29. A készáruvásáron a buza 15 fillérrel volt drágább. A határidőpiacon szintén szilárdabb volt az irányzat. Az árjavulás azonban csak néhány fillért tesz ki és pedig leginkább azért, mert a mérsékelt áru kínálatot sok tekintetben ellensúlyozza a jó időjárás és a mezőgazdasági helyzetéről való kedvező vélekedés. Ezért volt mérsékelt árváltozás ma a rozspiacon is, míg a tengerinél majdnem valamennyi határidőnél 10—20 filléres árcsökkenések mellett kötötték az üzleteket. A lisztárak nem változtak.

Készárútelek hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 22.35—22.60, 78 kg 22.70—22.85, 79 kg 22.95—23.20, 80 kg 23.15—23.30, ftiszai 77 kg 21.35—21.75, 78 kg 21.70—21.90, 79 kg 21.85—22.25, 80 kg 22.10—22.35.

Rozs: pestv. 10.60—10.70, egyéb rozs 10.60—10.70, tak. árpa I. 14.50—14.75, tak. árpa II. 13.50—14.00, felsőm. sörárpa 16.00—17.50, köles 9.50—11.00, tiszai tengeri 11.75—11.90, egyéb tengeri 11.85—12.10, zab I. 13.20—13.50, zab II. 12.75—12.85, korna 8.20—8.50, lucerna-mag 120—140, löheremag, arankás 80—100.

Valutaárfolyamok.

Budapest, április 29. Pénznemek: Angol font 27.80—27.95, Belga frank 79.60—80, Cseh korona 16.87—16.97, Dán korona 152.65—163.25, Dinár 10.00—10.08, Dollár 569.10—571.10, Francia frank 22.30—22.60, Lei 3.37—3.41, Léva 4.11—4.17, Lira 29.80—30.10, Német márka 136.20—136.80, Norvég korona 152.65—153.25, Osztrák schilling 80.35—80.75, Svájci frank 110.50—111.00, Svéd korona 153.25—153.85.

Árverési hirdetés

Árverezetek 1930. évi május hó 2-ik napjának délután 5 órájakra Nyíracsádon adás lakásán P 3080-ra becsült u. m. traktort, csepülőszekrényt és egyébektől álló ingóságokat esetleg becsáron alul is.

Lévy Elemér bír. végrehajtó.

Jól figyelje meg olcsó árait, csak kifogástalan jó anyagok; árait úgy állapítottam meg, hogy azok minőségét is tekintetbe véve, egyedül állók.

- Mosó árúk
Dívtatos voálok — — — — — 0.80
Mosó selymek gyönyörű mintákban — — — — — 1.88
Nansuh I. batiszt — — — — — 1.58
Krep-Riset — — — — — 2.28
Gyapju delén Cosmanosi — — — — — 2.28
Pestő Székesfehérvári — — — — — 0.98
Cérna grenadin 100 széles — — — — — 1.48 1.98
Cérna zefir — — — — — 1.10 1.25
Puplin selyem — — — — — 2.40
Cérna Koverkot 140 széles 4.25, 5.25 6.25
Buret 80 széles I. minőség — — — — — 1.65
Krepdeschin I. minden színben — — — — — 6.50
Krep-georgett — — — — — 7.50
Nyers-selyem I. minden szín — — — — — 5.20
Tafalín — — — — — 3.20
Kabát selyem 100 sz. nehéz minőség — — — — — 11.50
Tiflisz tiszta selyem nehéz minőség — — — — — 13.80
Krep-szaten I. tiszta selyem — — — — — 11.50
Brokát selyem — — — — — 2.20
Flanel takaró — — — — — 2.75
Selyem harisnya I. — — — — — 2.50
Sveici selyem sapka — — — — — 1.30
Csikos reform selyem nadrág — — — — — 2.28
Női görög sifon ing — — — — — 0.98
Futó szőnyeg — — — — — 2.20
Sifon — — — — — 0.66
Batiszt sifon — — — — — 1.55
Alsó lepedővászon 145 széles — — — — — 2.20
Paplan lepedővászon 180 széles — — — — — 3.20
Damast ágyhuzatra — — — — — 1.78

Kérem ezen hirdetést kivágni és elhozni. BÉKE ÁRUHÁZ, Szentanna u. 2.

Özv. Eikli Józsefné
„DANKÓ”
temetkezési vállalata
Debrecen, Kossuth ucca 3
Telefon:
Nappal: 3-22. Éjjel: 66. sz.
Elfogad temetkezési megbízásokat és exhumálásokat. Holttest szállításokat (a Tisza István Tudományegyetemen elhaltakat is) leolmozott kettős koporsóban
160 pengőért
vállal 30 kilométeren belül, saját autótval, melyen a hozzátartozók is utazhatnak. Minden további kilométer 50 fillér.

Megérkezett!
Budapesti székfővörös tulajdonát képező „Hungária gyógyfürdő” szénasavas ásványvizet a
„HARMATVIZ”
Mindenütt kapható. Házhoz szállítva megrendelhető
Miklós u. 45.

Padlólakkok
legszebb színekben, magas fényű, kiváló minőségben, nagyon olcsón kaphatók
STERN festéküzletben
Plac ucca 10. szám. Bikával szemben.
Ugyanott patkány- és egéirtó garantiált minőségben olcsón kapható.

Csillárt legolcsóbban most vehet a Földvári csillárgyárban
Szerelések, csillárok átalakítása színezéssel. — Nikkelez, ezüstöz, minden színre galvanizál. — SZÉCHENYI UCCA 55. SZÁM.

Műbutorok, egyszerű butorok, épület asztalos munkák, elsősorú kivitelben készülnek és készen kaphatók
WEISZ FERENC asztalosmesternél
Fürdő ucca 4., Margit-fürdő mellett. — Telefon 10-89.

Tavaszi mosó szarvasbőr, antilop és nappa keztyűk nagy választékban
SCHÖN SÁNDOR keztyű-, kötszer- és orvosi kötszertára
DEBRECEN, Plac-u. 14. (Csapó-u. sarok.) Telefon 11-55.

APRÓHIRDETÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMLITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁBAN. —

Kiadóablak
Azonnal
elfoglalható egy szoba konyhás, 2 szoba, konyhás lakás. Hadházi ucca 27. 497—c
Kiadó
Bihari telepen 1 szobás kis lakás. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 2527—a
Kiadó
tisztviselőtelepi Bornemisza ucca 6. számú ház, modern ötszobás lakással, — kerttel. 2364—d
Olcsó
butorozott szoba kiadó. Kigyó ucca 45. szám, 3-ik ajtó. 2514—a
Kettőszobás
lakás, speiz, konyha, kamarával kiadó. Wesselényi tér, Irinyi ucca 10. 2513—b
Uccai
egy szoba, konyhás lakás kiadó. Apaffy ucca 20. sz. Megtekinthető déli 12 órától 2 óráig. 2260—d
Egy
intelligens nő kvártélyt kaphat. Stauber, Plac u. 47. 2520—a

Irodahelyiség,
két szobás, első emeleten kiadó május 1-től. Piac u. 75. alatt. Értekezni 2—4 között. 2518—a
Különbejáratu
butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Püspöki palota, I. em. 38. 2517—c
Kiadó
május 1-re 4 szoba, nagy hall, fürdőszobás lakás. Vár ucca 8. 2509—a
Csinos
kis különbejáratu butorozott szoba és nagy üzlethelyiség kiadó. Hatvan u. 28. sz. 496—a
Kiadó
Sestakert, Andrassy ut 21. szám alatt 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel és 1200 négyszögöl bevetett földterülettel, szőlőlugasok — és gyümölcsösrel melynek metszése és egyéb munkái késszek, május 1-re. Értekezni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 2525—a
Udvari
szoba jutányos árban azonnal kiadó. Teheneket nyári legelésre vállalok. Dévai u. 29., vágóhídi villamoshoz 10 perc. 372—b

Kiadó
május 1-re uccai háromszobás, tágas, modern, fürdőszobás gyönyörű lakás földszinten. Péterfia 48. Értekezni ugyanott emeleten. 2478—b
Vargakertben
egy szobás kintű lakás kiadó. Értekezni: kenyérgyári irodában. 474—a
Háromszobás
uccai, háromszobás udvari komfortos lakás lifttel kiadó. Piac 10. 473—a
Különbejáratu
csinosan butorozott szoba kiadó. Brener, Degenfeldtér 3. 472—a
Kiadó
szoba butorral vagy anélkül. Miklós u. 4., földszint jobbra. 470—d
Különbejáratu
elegáns butorozott uccai szoba esetleg fürdőszobahasználattal elsejére kiadó. Simonffy ucca 2-b., I. 5. 479—a
Csinos
különbejáratu szoba esetleg ellátással kiadó. Ugyanott jó házikoszt kapható. Arany János u. 39., udvar. 481—c

Többrendbeli
uccai 3—3 szobás lakások augusztus egyre kiadók. Werbőczy u. 14. 464—c
Kiadó
két szoba, konyha, udvari, május 1-re. Szepességi ucca 28. 2491—a
Különbejáratu
uccai butorozott szoba kiadó. Cserepes ucca 4. 2507a
Különbejáratu
butorozott szoba ágynemű nélkül kiadó. Nyomatató ucca 9. 2404—a
Kiadó
két szobás lakás. Szappanos ucca 18. 2492—a
Két
szoba, konyhás lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Külsővársártér nyolc. 2503—b
Egy
szoba, konyha, kamara kis családnak májusra kiadó. Rákóczi u. 56. 2501—a
Kiadó
május 1-re uccai háromszobás tágas, modern fürdőszobás, gyönyörű lakás földszinten. Péterfia u. 48. Értekezni ugyanott emeleten. 2478—c

Teleki
ucca 42. sz. alatt, mely a Wesselényi uccára is nyílik, elkerített, külön udvarban egy szoba, konyha, egy különbejáratu szoba és egy különálló szoba pincével, fartartókkal együtt május hó 15-re kiadó. Értekezni lehet Szent Anna 53. 2490—a
A főtéri
Svetits-palotában 1, 3 szobás 1 garzon lakás, iroda és üzlethelyiségek kiadók május 1-re. Értekezni lehet ott, a Gazdasági Takarékpénztárban. 2485—d
Lakás,
májusra Péterfián szép két szobás kiadó. Értekezni Kulcsár Kálmán-téri üzletében. 2509—a
Uccai
butorozott szoba kiadó, — azonnal elfoglalható. Fűvészkeret ucca 5. 484—a
Uccai
butorozott szoba azonnal kiadó. Varga ucca 32. szám, jobb. 2524—a
Kiadó
május 1-re két szoba, elő- és fürdőszoba mellékhelyiségekkel. Nyugoti u. 32. sz. 487—a
Butorozott
szoba esetleg ellátással, — konyha használatlaltal vagy üresen is kiadó. Huszár ucca 13. 2502—b
Azonnalra
kiadó kétszobás lakás. Homok ucca 139. Érdeklődni: Lukács, Plac 41. 435—b

Irodának
üzletnek, raktárnak, lakásnak alkalmas földszinti nagy helyiség Piac ucca közepén május 1-re igen olcsón kiadó. Érdeklődni Telefon: 15-12. 752—d
Különbejáratu
butorozott szoba világitás, fürdőszoba használatlaltal egy vagy két személynek kiadó. Perczel, Szent Anna 10. 486—a
Uccai
butorozott szoba kiadó, — azonnal elfoglalható. Fűvészkeret ucca 5. 484—a
Uccai
butorozott szoba azonnal kiadó. Varga ucca 32. szám, jobb. 2524—a
Kiadó
május 1-re két szoba, elő- és fürdőszoba mellékhelyiségekkel. Nyugoti u. 32. sz. 487—a
Butorozott
szoba esetleg ellátással, — konyha használatlaltal vagy üresen is kiadó. Huszár ucca 13. 2502—b
Azonnalra
kiadó kétszobás lakás. Homok ucca 139. Érdeklődni: Lukács, Plac 41. 435—b

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

10 SZAVAS APRÓHIRDETÉS 50 FILLÉR KÉT REGGELI LAPBAN

CSAK MI KOZOLJUK APRÓHIRDETÉSEIT

két reggeli napilapban.

APRÓHIRDETÉSEIT

a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG

részére a következő helyeken lehet feladni: a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG főkiadóhivatalában, Piac ucca 49. szám; a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG kölcsönkönyvtárban, Széchenyi u. 2.; a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám alatt és a MARGIT-FÜRDŐ pénztáránál.

Egyszer fizet 50 fillért és ezért a pénzért a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG és a DEBRECENI UJSÁG közli apróhirdetéseit. VIGYÁZZON A FENTI CIMEKRE, MERT CSAK MI KÖZÖLJÜK EGYSZER FELADOTT APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAPBAN.

Műszereszek!
Varrógép és kerékpár alkatrészeket gyári áron vehetnek Szilágyinál, Széchenyi 3. 467—c

Hölgyeim!
Ruhák már 7 pengőtől, kabátok 15 pengőtől készülnek a legszebb kivitelben. Fűrredi Rózsi női divatterme, Széchenyi ut 10. 482—a

Borotválás
20 fillér, hajvágás 30 fillér, fazonra 40 fillér. Babi és bubi hajvágás 40 fillér. Miklós ucca 53. Toma. 488—a

Egy
nagy műhelyhelyiség elsejére kiadó. Miklós ucca 53. 493—a

Cipőszükségletét
legolcsóbban beszerezheti: Nagynál, Hunyadi u. 18. sz. 495—b

Fejőstehenet
tartásra fele tej használatra kiadók. Jelentkezhetni: Vár ucca 8. 2530—a

Mindenféle
szobafestést és mázolás a legkényesebb igényeket is kielégítően végez Szabó Mihály szobafestő és mázó Homokkert, Oláh Károly ucca 1. szám. 2415—d

Fűzőüzemben
melltartók, csipő és reformfüzők, egészségügyi háskötők a legolcsóbb árban egy nap alatt készülnek. Kossuth 58., keresztépület. 2384—d

Német anyanyelvű
egyetemi hallgató jól bevált módszerrel német órák adását vállalja, magyar, latin, németből érettségire előkészít, korrepetál. Egészen jutányos árak. Cim a kiadóban. 1203—d

Törmelék, szemét
lerakására helyet adunk. — Közraktárban, Hid ucca. 433—d

Saját
érdekében vásároljon férfi, nőruha anyagokat, maradékot Batthyán 13., udvarban. Meglepetően olcsó árak. 434—d

Ingatlan

Eladó
sámsoni kövesutnál egy ház-hely, esetleg új ház, nyaralóknak is alkalmas. Báthory ucca 47. 2445—b

Eladó
Tiszviselőtelepen 300 négyszögöl sarok telek. Értekezni a telepen, Bornemissza u. 6. 2495—d

Jó
családi ház, nagy udvar, nagy kert elköltözés végett sürgősen eladó, esetleg az egész kiadó május 1-re. Kuruc ucca 22. 466—a

Eladó
ujjonnan épült modern családi ház, azonnal beköltözhető lakásokkal. Értekezni: Homok ucca 127. szám. 2376—d

Eladó
kétszobás telepi ház mellék-helyiségekkel, részletfizetésre is. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 2526—a

Uccai
nagy szoba, konyha, speiz június 1-re kiadó. Udvari szoba, konyha, speiz május 1-re kiadó. József kir. herceg u. 47. 489—a

Lakás,
két egymásba nyíló, különbejáratu parkettes szoba üresen, esetleg butorozva kiadó. Jókai u. 8. 335—a

Teleki
ucca 46. alatt modern szobás, konyhás lakás kiadó. Értekezni Szent Anna 33. 485—d

Egy
butorozott szoba 1—2 ur vagy nő részére kiadó. Baranyai u. 22. Dobozy temető. 2370—c

Nagyerdőn
butorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó. Érdeklődni Miklós u. 4., földszint jobbra. 224—d

Simonyi ut 9.
butorozott szoba állandó lakó részére azonnalra kiadó. 2400—c

Fóuccán
4 szoba, hall, fürdőszoba, hozzávaló mellék-helyiségekkel május 1-re kiadó. Cim: Piac u. 72. Érdeklődhethi a házfelügyelőnél. 596—d

Háromszobás
fürdőszobás napos udvari lakás kiadó. Rákóczi ucca 10. 2381—c

Kiadó
kettő szoba, előszobás modern lakás. Domokos Lajos u. 16. Vénkert. 2403—d

Miklós u. 4.
alatt földszint uccai szoba, előszobahasználattal butorozva irodának vagy orvosi rendelőnek májusra kiadó. 225—d

Központban
kiadó egy vagy két ur részére szép világos kényelmes szoba fürdőszoba használatra május 1-re. Cim a kiadóban. 1452—d

Három
szoba, előszobás uccai urilakás május elsejére kiadó. Rothermere u. 33. 28—d

Kiadó
modern öt szobás I. emeleti uccai urilakás teljes komforttal és egy üzlethelyiséggel. Értekezhetni: Alföldi Takarékpénztárnál. 337—c

Középkoru
főtisztviselő különbejáratu butorozott szobát keres. Cim: „Központban” jellegére a kiadóba. 2373—d

Keresek
kettőszobás modern lakást. Cimet kérem a kiadóba: „Tisztviselő” jellegére leadni. 150—d

Üzlet
forgalmas helyen azonnal kiadó. Sas u. 4. 2383—d

Keres
augusztusra háromszobás, fürdőszobás, földszintes lakást gyermektelen házaspár. Cimet kérek „Tiszta lakás” jellegére a kiadóhivatalba. 2411—b

Kettőszobás,
fürdőszobás modern lakást keresek augusztusra belterületen. Cimeket „Fiatal házasok” jellegére. 490—b

Vétel

Megvételre
keresek nagyobb és kisebb mennyiségben buza-, köles- és repealj keveréket. — Apaffy ucca 20. Ugyanott fajgalambok eladók. 2257—d

Használt,
jókaban levő kerékpárt vennék. Wirtmann Lajosné, Szepességi u. 25. 458—a

90 cm. széles,
45 cm. mély, 100 cm. magas keveset használt jégcsékrényt vennék. Tóth Sándor fűszerkereskedő, Ujfehértó. 2523—b

Üzlethez

Pásti ucca 2.
és Hatvan ucca 18. sz. sarokházban modern üzlethelyiségek kiadók május 1-re. Felvilágosít dr. Sebestyén ügyvéd, Piac 49. 649—d

Üzlethelyiség
Deák Ferenc uccán kiadó. Értekezhetni: Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete, Hunyadi ucca 2. szám. 644—d

Világos
üzlethelyiség kiadó elsejére, alkalmas irodának, varrodának. Bethlen 27. 426—b

Pénz

Betétekre
magus kamatot ad kölcsönöket folyósít házakra, földekre Gazdák aBnkja, Kossuth ucca. 2529—a

Ellátás

Háziasan
készült választékos ételek kaphatók. Déli menü 1.20, esti menü 1.— P. Abonenseket elfogadok, kihordásra is. Széchenyi ucca 19. sz. 369b

Gazdaságban,
baromfitenyésztésben jártas vagyok, tenyésztéshez szükséges gépeket kezelem és készítem, tenyésztést szervezek. Gazdaságba munkafelügyelői vagy más bizalmi állást elfogadok. Szives megkeresést „Ellátás szerezni” jellegére a kiadóhivatalba kérek. 2500—b

Betöltendő állás

Ügyes
kézilányokat azonnal felveszek. Szabó Kata, Piac u. 63., I. em. 1464—d

Jól főző
fiatal egészséges mindenest alkalmaz 40 pengőre Kolosváryné, Hajdunánás. 2420—b

Mindenes
jól főző jó bizonyítványokkal 2 tagu uri családhoz május 1-re kerestetik. Hunyadi ucca 24., földszint. Háztulajdonos. 2387—b

Szobalánynak
jobb nőt keres garzon ur. Klár, Karcag, postafiók 9. 2395—b

Mindenes
szakácsnőt, ki fejtést is vállal, május 1-re keresek. Jelentkezés Kossuth u. 69. 2408—d

Rendszerető
mindenes főzőnő kétfagu családnak május 1-re felvétetik. Szent Anna u. 22. — Kardos. 382—b

Jobb
keresztény uri háznál hosszabb ideig szolgált 26—36 éves korban levő perfekt főzőnő, aki a szoba takarításban is teljesen jártas, azonnal felvétetik. Csakis hosszabb szolgálati bizonyítvánnyal bírók ajánlatai vétetnek figyelembe. — Cim: Ambrus Rózsa, Balmazújváros. 355—c

Délelőtti
órákra bejárónőnek elmennek hosszú bizonyítványokkal. Mester ucca 12. 463—a

Gépirásban
teljesen jártas fiatallembert vagy kisasszonyt gyakorolnak felveszek. Ajánlatok „Építési vállalat” címen a kiadóba. 465—a

Mindenes
bejáró asszony felvétetik. — Szent Anna ucca 14., I. emelet. 2506—a

Fiatal
rőfős, rövidúrus segédet felveszek, ki helyben szervizozott. Belgrádi. 477—a

Singer
szabógép, keményfa háló, szabász asztal, háztartási cikkek eladók. Cim a kiadóban. 478a—

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal, ki mosni vasalni tud, felveszek. Katz, Piac ucca 28-a, délelőtti 10—1-ig. 491—b

Házmeztért
felveszek. Széchenyi ucca 35. 493—a

Házmeztérpár
gyermektelen, azonnal felvétetik. Halász Bertalan, Margit-fürdősarok bodega. 492—a

Cipész
jó raktári munkára felvétetik. Orosz, Kut u. 36. 2512a

Kifutóleány
orvosi rendelőbe felvétetik. Jelentkezni 12—2 óráig Kossuth ucca 28., házfelügyelőnél. 2515—a

Önállóan
főző szakácsnőt jó bizonyítványokkal fogadok. Hunyadi 24., I. emelet. 2516—a

Munkásfiu
állandó alkalmazásra azonnal felvétetik. Csokonai ucca 31. 2522—a

Egy
ügyes tanulóleány felvétetik Hein Matildnál, Piac u. 38., kalapszalon. 2521—d

Eladás

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyagárban, Debrecen, Hatvan ucca 15. 270—d

CHAMOTTE TÉGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 15. 270—d

Motorkerékpár,
kéthengeres, A. J. S. gyártmányu, sürgősen eladó oldalkocsival, teljes felszereléssel. Cim a kiadóban. 1247—d

Kifogástalan
jó állapotban levő hór fedeles hintó eladó. Jó hangu Neuberger rövid zongora eladó, vagy bérbeadó. Péterfia 19. 2325—b

Kereskedelmit végzettek!
Gyorsíró tanári vizsgára eredeti Radnay-jegyzet és szükséges könyv eladó. Cim a kiadóban. 2263—d

Tenniszíngék,
zoknik, övök legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Bika épület. 400—b

Kerékpárok
Royal vázgaranciával, teljes felszereléssel, prima gumikkal P 165. — Bocskay-kerékpár P 150. — Kedvező részletfizetés. Debreceni Autóforgalmi Rt., Hatvan ucca 53. sz. 752—d

Eladó
zongora, Neuberger-féle jó hangu, bőrfedeles, kifogástalan kocsis. A zongora bérbe is kiadó. Péterfia 19. 2498—c

Rakett
behuzásához bél, selyem lompositron és diszurok kaphatók Schmidt hangszerüzletében. 443—b

Eladó
elsőrendű francia dió ebédő György műasztalnál, Mester u. 34. 476—d

Tavaszi
divatkalapok minden színben 8 pengőtől Frank Imrénél, Bika-épület. 462—a

Nagyon szép
oleanderek eladók. Cim a kiadóhivatalban. 475—a

Ablakok
építésből eladók. Széchenyi ucca 3. 468—c

Varrógép és kerékpár,
új és használt, ugyszintén alkatrészek igen olcsón szereshetők be Szilágyinál, Széchenyi 3. 469—c

Elköltözés
miatt gyönyörű új háló, ebédő, uriszoba lakberendezés, perzsák, képek stb. jutányosan eladó. Piac ucca 10. 471—b

Teljesen
új fehér háló, egyéb butorvan eladó. Pásti u. 3. 480—a

Takaréktűzhelyek,
csempés, kétsütős, vízmelegítő, asztal és tornyos, továbbá egyszerűbbek kaphatók. Esetleg kedvező fizetési feltétellel. Kandia 15. 2504b

Takaréktűzhely,
üstház minden árban, nagy választékban, javítottak is Méliusz-tér 9. 2508—a

Eladó
gyalupad, enyvező bak, festéktörőgép, furnérok, íróasztal és asztalos szerszám. — Bethlen 48. 494—a

Fajgalambok
eladók. Apaffy ucca 20. sz. Ugyanott megvételre keresek buza-, köles- és repealj keveréket nagyobb és kisebb mennyiségben. 2258—d

Keresek
használt eladó. Piac u. 75. alatt. 2519—a

Különféle

Gyors
javító szabóság fordítást, javítást, vasalást, alakítást jutányosan vállal. Engel, Piac u. 38. 444—b